

BARACSI NÉGYVÁNDOR ÓVODA
ÉS
HÉTPETTYES BÖLCSŐDE

SZAKMAI PROGRAM

2022-2027

Készítette: Fazekas Kitti
Óvodavezető

Tartalom

1.	A BÖLCSŐDE ADATAI, INFORMÁCIÓK	3
2.	A BÖLCSŐDE SZAKMAI PROGRAMJÁT MEGHATÁROZÓ JOGSZABÁLYOK, IRÁNYELVEK	4
2.	AZ ELLÁTANDÓ CÉLCSOPORT ÉS AZ ELLÁTANDÓ TERÜLET JELLEMZŐI	6
4.	BÖLCSŐDEI SZOLGÁLTATÁSUNK CÉLJA, FELADATAI, ALAPELVEI	9
4.1.	Célunk	10
4.2.	Feladatunk	11
4.3.	Nevelési alapelveink.....	11
5.	SZEMÉLYI FELTÉTELEK	14
6.	TÁRGYI FELTÉTELEK	16
7.	AZ INTÉZMÉNYEN BELÜLI ÉS MÁS INTÉZMÉNYEKEL TÖRTÉNŐ EGYÜTTMŰKÖDÉS MÓDJA	20
7.1.	Szülőkkel való kapcsolattartás	20
7.2.	Munkatársakkal, vezetéssel	21
7.3.	Bölcsődén kívüli együttműködés	22
8.	A FELADATELLÁTÁS SZAKMAI TARTALMA, MÓDJA, A BIZTOSÍTOTT SZOLGÁLTATÁSOK FORMÁI, KÖRE, RENDSZERESSÉGE, A GONDOZÁSI, FEJLESZTÉSI FELADATOK	23
9.	AZ ELLÁTÁS IGÉNYBEVÉTELÉNEK MÓDJA	39
10.	A SZOLGÁLTATÁSRÓL SZÓLÓ TÁJÉKOZTATÁS	42
11.	AZ IGÉNYBE VEVŐK ÉS A SZEMÉLYES GONDOSKODÁST VÉGZŐ SZEMÉLYEK JOGAINAK VÉDELMEVEL KAPCSOLATOS SZABÁLYOK	44
12.	A SZOLGÁLTATÁST NYÚJTÓK FOLYAMATOS SZAKMAI FELKÉSZÜLTSGÉNEK BIZOSÍTÁSA	46
13.	DOKUMENTÁCIÓ	46
14.	ÉRDEKKÉPVISELETI FÓRUM MŰKÖDÉSE	47
15.	LEGITIMÁCIÓS ZÁRADÉK	48
16.	MELLÉKLETEK	48
1. sz.	MELLÉKLET	49
2.sz.	MELLÉKLET	58
3. sz.	MELLÉKLET	63

1. A BÖLCSŐDE ADATAI, INFORMÁCIÓK

Fenntartó neve:	Baracs Község Önkormányzata
Székhelye:	2427 Baracs Táncsics utca 27.
Képviselője	Várai Róbert polgármester
Az intézmény neve:	Baracsi Négy Vándor Óvoda és Hétpettyes Bölcsőde
Székhelye:	2427 Baracs Táncsics utca 27/B
Az intézmény ellátási területe:	Baracs Község közigazgatási területe
Férőhelyszám:	28 fő
Ellátottak életkora:	20 hetes kortól 3 éves korig
Nyitvatartási ideje:	hétfőtől – péntekig 5:30 órától – 16:30 óráig
Intézmény vezető neve:	Fazekas Kitti
Telefonszám:	06/25 210 410
Email:	hetpettyesbolcsode@gmail.com
Honlap:	www.ovoda@baracs.hu
Ágazati azonosító:	S (a működési engedély kiadását követően kerül jelölésre)
Szakágazat száma:	889110 Bölcsődei ellátás
Kormányzati funkció szerinti jelölés száma:	104030 Gyermek napközbeni ellátása 104031 Gyermek bölcsődében és mini bölcsődében történő ellátása 04035 Gyermekétkeztetés bölcsődében, fogyatékosok nappali intézményében
A gyermekek napközbeni ellátásához kapcsolódó szolgáltatások:	889109 időszakos gyermekfelügyelet a szabad férőhelyeken

Szakmai feladatot ellátó személyek:

4 fő megfelelő képesítéssel rendelkező teljes munkaidőben foglalkoztatott kisgyermeknevelő, akik a csoportok vezetésével kapcsolatos feladatokat a 15/1998 (IV.30) NM rendeletben foglaltak szerint látják el.

1 fő bölcsődei dajka, a 15/1998. (IV.30.) NM rendeletben meghatározott tanfolyami tanúsítvánnyal. A dajka munkakör betöltésének, illetve a bölcsődei dajka munkakörbe történő átsorolásának napjától számított 12 hónapon belül kell megfelelnie a 2. számú mellékletben a munkakör ellátásához megállapított képesítési követelményeknek.

Helyettesítők: 3 fő megfelelő képesítéssel rendelkező személy (óvodai dajka, intézményvezető és kisgyermeknevelő-, gondozó képesítéssel rendelkező óvodapedagógus a szándéknyilatkozat alapján)

Programért megvalósításáért felelős: az intézmény vezetője

Szakmai program érvényességi ideje: 5 év

A szakmai program érvényességének kezdete a működési engedély kiadásának napja:

2022. .... hónap ..... nap.

2. A BÖLCSŐDE SZAKMAI PROGRAMJÁT MEGHATÁROZÓ JOGSZABÁLYOK, IRÁNYELVEK

- 2003. évi CXXV. Törvény Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról
- 1998. évi LXXXIV. Törvény A családok támogatásáról.
- 1997. évi XXXI. Törvény A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról.
- 1993. évi III. törvény A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról
- 1992. évi XXXIII. Törvény A Közalkalmazottak jogállásáról
- 1992. évi XXII. Törvény A Munka Törvénykönyvéről

Rendeletek:

- 20/2017. (IX. 18.) EMMI rendelet A bölcsődei dajka, a bölcsődei szolgáltatást nyújtó személy és a napközbeni gyermekfelügyelet szolgáltatást nyújtó személy képzésének szakmai és vizsgakövetelményeiről
- 226/2006. (XI. 20.) Korm. Rendelet a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatók, intézmények ágazati azonosítójáról és országos nyilvántartásáról
- 9/2000. (VIII. 4.) SzCsM rendelet a személyes gondoskodást végző személyek továbbképzéséről és a szociális szakvizsgáról.
- 8/2000. (VIII. 4.) SZCSM rendelet a személyes gondoskodást végző személyek adatainak működési nyilvántartásáról.
- 1/2000. (I. 7.) SZCSM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 1/2000. (I. 7.) SZCSM rendelet módosításáról.
- 257/2000. (XII. 26.) Korm. Rendelet a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvénynek a szociális, valamint a gyermekjóléti és gyermekvédelmi ágazatban történő végrehajtásáról.
- 33/1998. (VI. 24.) NM rendelet a munkaköri, szakmai, illetve személyi higiénés alkalmasság orvosi vizsgálatáról és véleményezéséről.
- 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről.
- 78/1993. (V.12.) Korm. Rendelet a munkába járással kapcsolatos utazási költségtérítésről.

Módszertani levelek:

- A Bölcsődei Nevelés-Gondozás Országos Alapprogramja 2020.
- Bölcsődei adaptáció
- Útmutató a bölcsődei gondozónők családlátogatásához 1989.
- Játék a bölcsődében
- Folyamatos napirend a bölcsődében 1981.

2. AZ ELLÁTANDÓ CÉLCSOPORT ÉS AZ ELLÁTANDÓ TERÜLET JELLEMZŐI

Ellátandó terület és célcsoport jellemzői

Baracs 3637 lakosú község, Dunaújvárostól 10 km-re. Lakói zömében Dunaújvárosban dolgoznak, helyben a mezőgazdasági szövetkezet, az intézmények és néhány vállalkozás ad munkalehetőséget. A község egy dinamikusan fejlődő település, ahol az elmúlt évtizedben megújultak a kulturális-és szociális intézmények. A gyermek létszám az elmúlt években folyamatosan növekszik. Ennek egyik oka, hogy a falu infrastrukturális fejlődésével párhuzamosan sok fiatal család telepedik le községünkben. A szociálpolitikai támogatásokat, a gyed extra adta lehetőségeket kihasználva, valamint az egyre romló anyagi körülmények is rákényszerítik az anyákat, hogy a szülés után mihamarabb munkába álljanak, nem várva meg, hogy gyermekük betöltse a 3 éves kort. A 2.5 éves gyermekeket ez ideig az óvodában tudtuk ellátni, de a megnövekedett gyermeklétszám miatt már korlátozott a férőhelye.

Mindezek azt mutatják, hogy megnövekedett az igény a 3 év alatti gyermekek bölcsődei elhelyezése iránt. A kisgyermeket nevelő családok előzetes megkeresésének eredményeként több család kíván élni a bölcsődei ellátás lehetőségével.

Működésünkkel támogatni kívánjuk a kisgyermekes családokat, a gyermekek szüleinek munkavállalását. Rugalmas, a szülők igényeihez igazított nyitva tartással alkalmazkodunk ahhoz a körülményhez, ha a szülők dunaújvárosi vagy távolabbi településen lévő munkahelyre utaznak. Az intézmény segítséget nyújt továbbá abban, ha a szülők átképzésen, munkaerő-piaci részvételt elősegítő programban vesznek részt, vagy középiskolai, felsőfokú tanulmányaikat folytatják, növelve esélyüket a munkahelyen való elhelyezkedésben. Akár az esetleges speciális munkarendjükhöz is alkalmazkodva időszakos gyermekfelügyeletet is biztosítunk számukra.

Baracs Község által fenntartott 2 csoportos bölcsőde 2021-ben épült Európai Unió forrásból. A Baracsi Négy Vándor Óvoda bölcsődei intézményegysége a falu központjában, az önkormányzat és az óvoda szomszédságában, családi házas övezetben található.

Az intézményegységet magában foglaló 600 négyzetméteres, modern és a kor elvárásainak mindenben megfelelő épület illetve környezete, 2 bölcsődei csoportot szolgál ki. A bölcsőde 1 egységből (mosdó, Wc, pelenkázó, öltöztető szekrények), összesen 2 tágas, világos csoport szobából, tálaló és tej konyhából, személyzeti helyiségekből áll. A helyiségek tágassága, elrendezése és elhelyezkedése megalapozza a mindennapi nevelőmunka zavartalanságát. A világos csoportszobák a kialakított teraszok által közvetlen kertkapcsolatban vannak. Az épülethez nagy, tágas udvar tartozik. A személyiség szabad kibontakozásában a gyermeket körülvevő személyi és tárgyi környezet nagymértékben meghatározó. Bölcsődénk, a gyermekek egyéni igényeihez igazodva biztosítja a gyermekek fejlődéséhez szükséges tárgyi, és személyi feltételeket.

A bölcsőde 5 napos munkarend szerint üzemel (hétfőtől-péntekig), lépcsőzetes munkakezdéssel, illetve befejezéssel.

Nyitvatartási idő: 5:30-16:30 óra.

A bölcsőde csoportjai:

Napocska csoport: max.14 fő

Katica csoport: max.14 fő.

Az ellátás keretén belül a gyermekek nevelése, gondozása, étkeztetése az életkori sajátosságoknak és egyéni igényeiknek figyelembe vételével történik.

Elsősorban normál nevelési és gondozási szükségletű gyermekek bölcsődei ellátása valósul meg.

Az ellátandó célcsoport 20 hetes kortól 3 éves korig terjed 2 bölcsődei csoportban 28 férőhelyen.

6/2016. (III. 24.) EMMI rendelet alapján:

„46. § (1) A bölcsődében, egy bölcsődei csoportban legfeljebb tizenkét gyermek nevelhető, gondozható, kivéve, ha a bölcsődei csoportban

a) valamennyi gyermek betöltötte a második életévét, vagy

b) sajátos nevelési igényű gyermeket is nevelnek, gondoznak.

(2) Az (1) bekezdés *a)* pontja szerinti esetben egy bölcsődei csoportban legfeljebb tizennégy gyermek nevelhető, gondozható.

(3) Az (1) bekezdés *b)* pontja szerinti esetben egy bölcsődei csoportban, ha

a) egy sajátos nevelési igényű gyermeket látnak el, legfeljebb tíz gyermek,

b) kettő sajátos nevelési igényű gyermeket látnak el, legfeljebb nyolc gyermek,

c) három-hat sajátos nevelési igényű gyermeket látnak el, legfeljebb hat gyermek nevelhető, gondozható.”

Ha a gyermek a harmadik életévét betöltötte, de testi vagy szellemi fejlettségi szintje alapján még nem érett az óvodai nevelésre és óvodai jelentkezését a bölcsőde orvosa nem javasolja, bölcsődében gondozható negyedik életévének betöltését követő év augusztus 31-ig.

A bölcsődei nevelő munka a családnevelésre épül, azt kiegészítve szolgálja a gyermek fejlődését. A gyermek harmonikus fejlődése szempontjából fontos, hogy a két közeg együttműködjön, nevelő, szocializáció tevékenységét összehangolja. A kora gyermekkori időben történő fejlődés támogatása érdekében szoros partneri kapcsolat kialakítására és elmélyítésére törekszünk a szülőkkel, erősítve az együttműködést és a szülő szülői kompetencia érzését.

Célunk egy a falusi családokat támogató intézményi szolgáltatást kialakítani Baracs község kisgyermeket nevelő és kereső tevékenységet folytató családjai igényeihez igazodóan, magas színvonalú bölcsődei ellátás biztosításával.

Intézményünk hitvallása:

Bölcsődénk sajátos arculatát a közösen megfogalmazott célok, és az egységes pedagógiai szemlélet formálja:

- Elsődleges szempont a kisgyermek feltétel nélküli elfogadása, és szeretete.
- A családi, érzelemben gazdag, biztonságot nyújtó bölcsődei légkör kialakítása, mely elősegíti, hogy a bölcsődénkben nevelkedő gyermekek a világra nyitott, érdeklődő, az új ismeretek befogadására fogékony, kiegyensúlyozott emberekké váljanak
- A kisgyermekekre szabott nevelési-gondozási elvek teljes körű megvalósítása, amely a gyermekek testi – lelki – értelmi szükségleteit kielégíti.
- Nagy hangsúlyt fektetünk munkánk során az egyéni bánásmódra, mely a gyermekek egyéni sajátosságához, életkorához és igényeihez igazodó gondozást és nevelést jelent.
- A gyermekben a hagyományok, és természet iránti szeretet megalapozása, lehetőséget adva a sokrétű élményszerzésre, és tapasztalatszerzésre.
- Kiemelt feladatunknak tekintjük a gyermekek egészségmegőrzését, az egészséges életmódra történő nevelés magas fokú megvalósítását.
- A családok és bölcsőde értékrendjének összehangolása

4. BÖLCSŐDEI SZOLGÁLTATÁSUNK CÉLJA, FELADATAI, ALAPELVEI

A bölcsődei nevelés célja, hogy a kisgyermek elsajátítsa azokat a készségeket, képességeket, amelyek segítik őket abban, hogy hatékonyan és kiegyensúlyozottan viselkedjenek saját kulturális környezetükben, sikeresen alkalmazkodjanak annak

változásaihoz és elvárásaihoz. A bölcsődei nevelésünk mindezt olyan szemlélettel és módszerekkel teszi, amelyek segítik a családi nevelés elsődlegességének tiszteletét.

A bölcsődei nevelésünk további célja, hogy a koragyermekkorai intervenció szemléletének széles körű értelmezésével összhangban minden kisgyermekre és családjára kiterjedő prevenciós tevékenységet folytasson. A bölcsődei ellátásunk szolgáltató családbarát intézményként, szolgáltatóként hozzájárul a családok életminőségének javításához, a szülők munkavállalási esélyeinek növeléséhez.

4.1. Célunk

- A gyermekek körültekintő ellátása mellett, számottevő segítséget nyújtani a gyermeküket otthon nevelő családoknak is.
- A gyerekeknek kiváló színvonalú ellátást kínálni, családias, szeretetteljes és nyugodt körülményeket biztosítani, amelyben a gyermekek biztonságosan eligazodnak, és jól érzik magukat.
- Sokoldalú tevékenységeket biztosítva hozzájárulni a gyermekek kiegyensúlyozott fejlődéséhez
- A gyermekek egyéni igényeinek, sajátosságainak, a fejlődésük egyéni ütemének figyelembevétele, úgy hogy a gyermeki személyiség minél teljesebben kibontakozhasson.
- A gyermekek képessé váljanak a szűkebb és tágabb környezetükben önállóan tájékozódni, környezetünk értékeit felfedezni, megóvni.
- A megfelelő nevelés- gondozás hatására a gyermekek bölcsődés korának a végére alakuljon ki az önállósága (étkezés, öltözködés, mosakodás, stb.) tanuljanak meg alkalmazkodni a felnőttekhez, társaikhoz.
- A fenntartó és az intézmény részéről olyan bölcsődét működtetni, melyben a megfelelő személyi és tárgyi feltételek adottak.
- Törekedni a bölcsőde és a család szoros partneri kapcsolatának kialakítására és elmélyítésére.

A Bölcsőde feladata a családban nevelkedő 3 éven aluli kisgyermek napközbeni ellátása keretében szakszerű nevelés-gondozás, harmonikus testi,- érzelmi, szellemi fejlődésének segítése az életkori és egyéni sajátosságok figyelembevételével. Ha a gyermek a 3. évét

betöltötte, a bölcsődei gondozási-nevelési év végéig maradhat a bölcsődében. Amennyiben még nem érett az óvodai nevelésre, a 4. életévének betöltését követő augusztus 31-ig tovább gondozható a bölcsődében.” (1997. évi XXXI.tv.).

4.2. Feladatunk

- A családban nevelkedő 3 éven aluli kisgyermek szakszerű nevelése és gondozása.
- A gyermekek testi és pszichés szükségleteinek kielégítése, a fejlődésük elősegítése.
- Biztosítani a gyermekek fejlődését, a közösségi életre való felkészítését és a szociálisan hátrányos helyzetben lévők felzárkóztatását.
- Derűs légkör biztosítása, a bölcsődébe kerüléssel járó nehézségek lehetőség szerinti megelőzése, csökkentése és a gyermekek segítése, a zökkenőmentes adaptáció megvalósítása.
- Érzelmi biztonság nyújtása
- A harmonikus testi és lelki fejlődéshez szükséges egészséges és biztonságos környezet megteremtése
- A környezethez való alkalmazkodás, az alapvető kultúr higiénés szokások és viselkedési szabályok megtanulásának segítése.

4.3. Nevelési alapelveink

A család rendszerszemléletű megközelítése:

Az alapelv értelmében a bölcsődei nevelésben elsődleges szempont, hogy megismerjük és megértsük az adott család működését. A családokhoz alkalmazkodva, a család erősségeire alapozva kell gyermeküket segíteni a fejlődésében. Ennek érdekében kiemelten kell foglalkoznunk a kisgyermek családjával, valamint a családdal való folyamatos kapcsolattartással és tájékoztatással. A családokat a családlátogatás során tudjuk leginkább megismerni, de információhoz jutunk a bölcsődébe való jelentkezésükkor, nyitott nap alkalmával, szülőcsoportos beszélgetéseken, családi programokon is. A tapasztalatok beépítésre kerülnek a napi munkánkba, a gyermek nevelési és gondozási folyamataiba. Ha egy család jelzi, hogy segítségre van szüksége, tanácsadást tudunk biztosítani, ill. ha a gyermek olyan tüneteket produkál, amire reagálni szükséges, megpróbáljuk a családot bevonva segíteni, és felajánljuk számukra a megfelelő szakembert.

A koragyermekkorai intervenciós szemlélet befogadása

A koragyermekkorai intervenció magában foglal minden olyan tevékenységet, amely a kisgyermek sajátos szükségleteinek meghatározását és figyelembevételét szolgálja. A kisgyermek fejlődése eltérő ütemben megy végbe. Elsődleges szempont, hogy tudjuk, ezt a fejlődést nem szabad siettetni, a gyermeket hagyni kell a saját ütemében haladni. Előfordulhat azonban, hogy a fejlődés valamiféle akadályba ütközik, megtorpan. Ebben a fogékony időszakban fontos a megelőző szemléletű beavatkozás, a szakember és a szülők együttes segítő tevékenysége annak érdekében, hogy a kisgyermek megkapja a számára legmegfelelőbb támogatást. Ha a szülő, illetve a kisgyermeknevelő észreveszi a fejlődésben való elmaradást egy vagy több területen is, fontos az intézkedés. A megelőzésbe a kölcsönös jelzések, illetve szülővel folytatott egyéni beszélgetés alapján, ha szükséges, szakemberek is bevonhatók a gyermek megfelelő fejlődésének megsegítésébe.

A családi nevelés elsődleges tisztelete

Bölcsődénk a családi nevelés értékeit, hagyományait, szokásait tiszteletben tartva és azt erősítve vesz részt a gyermekek nevelésében és gondozásában. Az eltérő értékeknek, elvárásoknak a gyermekek érdekében a lehetőségeinkhez mérten igyekszünk megfelelni. Lehetőséget biztosítunk, hogy a családok különböző szinteken és módokon, tevékenyen bekapcsolódhassanak a bölcsőde életébe.

A kisgyermek személyiségének tisztelete

A bölcsődénkben folyó nevelés és gondozás érték közvetítő, értékteremtő folyamat, amely a gyermeki személyiség teljes kibontakoztatására törekszik, figyelembe véve a gyermek jogait. Segíti a személyes, szociális és értelmi fejlődést. A szociális tanuláshoz folyamatosan biztosítjuk a követendő mintát, hogy a gyermekben a helyes szokások begyakorlása után kialakuljanak a megfelelő magatartás és viselkedés elemei.

A bölcsődei ellátásunk során tiszteletben tartjuk a vallási, kulturális különbségekből adódó nevelési, gondozási szokásokat.

Figyelmet fordítunk az etnikai, kulturális, vallási, nyelvi, nemi, valamint fizikai és mentális képességbeli különbségek iránti tolerancia kialakítására.

A szakemberek személyiségének meghatározó szerepe

Bölcsődés korosztály életkori sajátosságaiból adódóan meghatározó a kisgyermeknevelő szerepe, aki személyiségén keresztül hat a kisgyermekre és a családra. A feladatok színvonalas

megvalósítására megfelelő szakmai kompetenciával és identitással, kellő önismerettel, és magas szintű társas készségekkel bíró szakember képes. Ebből adódóan a kisgyermeknevelő felelős a szakmai tudása szinten tartásáért, gyarapításáért, szakmai kompetenciái fejlesztéséért. Bölcsődénkben a szakemberek a jogszabályban előírt szakmai felkészültséggel rendelkező kisgyermeknevelő és bölcsődei dajka képesítésűek.

A biztonság és a stabilitás megteremtése

A biztonságérzet újrateremtése érdekében a szülővel történő beszoktatására, adaptációs időszakra nagy hangsúlyt kell fektetünk. A kisgyermek személyi és tárgyi környezetének állandósága („saját kisgyermeknevelő” rendszer, csoport- és helyállandóság) növeli az érzelmi biztonságot, és alapul szolgál a tájékozódáshoz, a jó szokások kialakulásához. A folyamatos napirend, az ismétlődések tájékozódási lehetőséget, stabilitást, kiszámíthatóságot eredményeznek. Ezért a napirendet úgy szervezzük meg, hogy az egyes mozzanatok egymásra épülhessenek, a napi események mindig ugyanakkor történnek, ezáltal növelik a gyermekek biztonságérzetét.

A biztonság nyújtása természetesen magában foglalja a fizikai és a pszichikai erőszak minden formájától való védelmet is.

Fokozatosság megvalósítása

A fokozatosságnak a bölcsődei nevelés minden területén érvényesülnie szükséges. Gyermekek új helyzethez való alkalmazkodását a fokozatos beszoktatás módszerével, az új helyzetek megismertetését, a változások elfogadását, a szokások kialakulását, az elegendő időt és lehetőséget biztosító nevelői hozzáállással tudjuk megvalósítani.

Egyéni bánásmód érvényesítése

A kisgyermek fejlődéséhez alapvető feltétel a kisgyermeknevelő elfogadó, empátikus, hiteles nevelői magatartása. Az alapelv megvalósulás során a szakemberek minden esetben figyelembe veszik a kisgyermek adott fizikai és pszichés állapotát, kompetenciáját, nemzetiségi/etnikai, kulturális és vallási hovatartozását, valamint minden tevékenységnél (evésnél, alvásnál, játéknál) követik a kisgyermek érésének, fejlődésének saját, egyéni ütemét. A gyermekek eltérő szükségletekkel, egyéni alvási-, étkezési szokásokkal érkeznek a bölcsődébe, ezért a szakember az egyéni szokásokat szem előtt tartva támogatja és segíti a gyermeket.

Gondozási helyzetek kiemelt jelentősége

A gondozási tevékenység során törekszünk arra, hogy a gondozási feladatokba bevonjuk a kisgyermeket is. A szakember a gyermek aktivitására építve, egyéni ütemet figyelembe véve ad lehetőséget arra, hogy a gyermek próbálkozzon, begyakorolja az önálló öltözködéssel, étkezéssel kapcsolatos mozdulatokat, technikákat. Gondozásnál pozitív visszajelzésekkel erősítjük a kisgyermek egészséges énképének kialakulását, valamint folyamatosan törekszünk annak megerősítésére. A jó minőségű gondozás feltétele a megfelelő tárgyi, környezeti, személyi adottságok megléte, a jó napirend és munkarend, melyben megteremtődhet a nyugodt, harmonikus légkör az intézményben. A gondozási helyzetek során megvalósul az intim együttlét, ahol a gyermek megélheti a biztonságot, a komfortérzését, azt, hogy a figyelem csak rá irányul.

A gyermeki kompetenciakészítés támogatása

A korai életévekben alapozódnak meg a kompetenciák, ezért támogatásuk kiemelt jelentőséggel bír, biztosítani kell annak a lehetőségét, hogy a kisgyermek a játékon, a gondozási helyzeteken és egyéb tevékenységeken keresztül ismeretekhez, élményekhez, tapasztalatokhoz jusson, átélhesse a spontán tanulás örömét, megerősödjön benne a világ megismerésének vágya. Kíváncsiságának fenntartásával, pozitív visszajelzések biztosításával segítjük önálló kezdeményezéseit. Lehetőséget biztosítunk a gyermek számára, hogy önállóan próbálkozzon megvalósítani feladatokat. Biztosítjuk a gyermek számára a szükséges időt, helyet, nyugodt légkört, tárgyakat, gondoskodást, törődést, empátiát, szükség szerint együtt játszást ahhoz, hogy a gyermek fejlődni tudjon egyéni ütemében.

5. SZEMÉLYI FELTÉTELEK

Kisgyermeknevelő: 4 fő, amelyből 1 fő kisgyermeknevelő, aki a bölcsődei egységgel kapcsolatos vezetői feladatokat is ellátja; bölcsődei dajka 1 fő. Az intézményvezető óvodavezetői munkakörben több éves szakmai tapasztalattal rendelkező óvodapedagógus/kisgyermeknevelő/gyógypedagógus és közoktatás vezető.

A vezetői feladatokat ellátó kisgyermeknevelő feladata a kisgyermeknevelő munkakör betöltése mellett a családban nevelkedő 3 éven aluli gyermekek napközbeni ellátását, gondozását végző, valamint testi-szellemi fejlődését elősegítő intézményi egység szakmai

vezetésének, irányításának, továbbá az intézmény gazdálkodásával kapcsolatos feladatainak segítése.

A fentiek szerint képzés – tudás megszerzését és önképzést fontosnak tartjuk, hogy minél magasabban kvalifikált kisgyermeknevelő nevelje/gondozza a gyermekeket.

A „saját kisgyermeknevelő” rendszer kialakításával biztosítjuk, hogy minden csoport 5-6-7 gyermekének legyen „saját kisgyermeknevelője”. A bölcsőde teljes nyitva tartása alatt a gyermekekkel kisgyermeknevelő foglalkozik. A szükséges kisgyermeknevelői jelenlétet rugalmas munkakezdéssel oldjuk meg. Szakdolgozóink főiskolai és/vagy szakirányú szakképesítéssel rendelkeznek. A kisgyermeknevelők munkáját egy bölcsődei dajka segíti, aki gyermekfelügyeleti, kiségtői, higiéniai és konyhai feladatokat is ellát. Az intézmény takarítási feladatait a Népjóléti Intézmény alkalmazottja végzi. Az egészségvédelmi követelmények betartását a bölcsőde orvosa és az intézmény vezetője rendszeresen ellenőrzi. Gondolva itt a dolgozók alkalmassági vizsgálatára, gyermekek oltásaira, az esetleges fertőző betegségek terjedésének megállítására, a megfelelő a gyermekfelszerelések ellenőrzésére, rendszeres és szakszerű takarítási feladatok ellátására. Fontos, hogy a környezetük tiszta és rendezett legyen, ebben nagy segítségünkre van a takarító személyzet, akik nélkül a munkánkat mi sem tudnánk végezni. Az ő feladatuk az egész intézmény, és környezetünk tisztántartása. Munkánkat segíti a védőnő, a gyermekorvos és szükség szerint pszichológus szakember. A kisgyermeknevelő és a bölcsődei dajka munkarendje szorosan igazodik a kisgyermekek napirendjéhez. Elsődleges szempont a napi munka tervezésénél, hogy a kisgyermeknevelő és a bölcsődei dajka a gyermekek ellátásáról megfelelően gondoskodni tudjon.

A bölcsőde fenntartója biztosítja, hogy a kisgyermeknevelő vagy a bölcsődei dajka betegsége vagy egyéb váratlan esemény bekövetkezése esetén a helyettesítés megoldott legyen az NM rendelet 2. számú melléklet II. Rész „I. Alapellátások” cím 2.2. pontjában az adott munkakörhöz meghatározott képesítési előírásoknak megfelelő személlyel. A helyettesítő személynek is rendelkeznie kell érvényes Egészségügyi Nyilatkozattal.

Többcélú Óvoda – Bölcsőde intézményünkben a helyettesítést megfelelő feltételek meglétével, kisgyermeknevelő,- gondozó szakképesítéssel rendelkező óvodapedagógus, illetve a dajka esetében óvodai dajka látja el.

6. TÁRGYI FELTÉTELEK

Bölcsődénk a többcélú intézmény keretein belül, külön telephelyen, 28 férőhellyel működik, egyedi tervezésű modern, napelemmel felszerelt épületben. Az épület várhatóan 2022. szeptemberében megnyitja kapuit a kisgyermekes családok előtt. Az előírásoknak megfelelő szép, színes, gyermekbarát környezetben tudják a szakemberek fogadni a gyermekeket. A kisgyermek körülvéő tárgyi környezet, a jogszabályi és szakmai előírások, a csoportba járó kisgyermek száma, életkora, igényei alapján került megépítésre, hogy az biztonságos legyen és a bölcsődei nevelés megvalósítását szolgálja. Olyan családbarát bölcsőde várja a gyermekeket, ahol a tárgyi miliő összhangban van a gyermekek szükségleteivel és szülők igényeivel.

A szülők a főbejáraton érkeznek a bölcsődébe, majd a babakocsi tároló, közlekedő, és a gyermeköltöző/átadó helyiségen keresztül jutnak el a csoportszobákba.

Egy egységhez két csoportszoba, két fürdőszoba, egy játék- és ágyneműraktár és öltöző-átadó tartozik. Az átadók sajátossága, hogy közös a két csoportnak, egy légtérbe lettek tervezve. Az öltözők a gyermekek igényeinek megfelelő öltöző szekrényekkel, cipőtartóval. vannak felszerelve. Minden gyermeknek saját, zárt szekrénye van dupla akasztóval és polccal.

A fő helyiségek (csoportszoba, fürdőszoba, gyermeköltöző, udvar) ideális alapterülettel, a gyermekek biztonságos ellátását szolgáló kapcsolódással kerültek kialakításra. Fürdőszobák közvetlenül kapcsolódnak a gyermek öltözőhöz, valamint a két csoportszobához.

A csoportszoba és udvar berendezése megfelel a 15/1998 (IV. 30.) NM rendelet 11. számú mellékletében megfogalmazott elvárásoknak. A csoportok bútorait a gyermekek igényeihez igazodva és a szakmai előírásoknak megfelelően terveztük. A bútorzat lekerekített, színes és fa színű, könnyen tisztítható, fertőtleníthető. A játékkészlet összeállításánál az előírt pedagógiai és egészségügyi szempontoknak megfelelő eszközöket választottunk. Fokozottan figyeltünk arra, hogy mennyiségük a csoportlétszámnak elegendő legyen. A beszerzett játékok a gyermekek

életkori igényéhez igazodnak, megtalálható a gyakorló-, funkció-, építőjáték kellékei, a finommozgásos és nagymozgásos játékokra, szerepjátékokra alkalmas eszköz egyaránt. A játékok és eszközök megfelelően fogják biztosítani a gyermekek zavartalan játéktevékenységét.

Az 52 nm alapterületű csoportszobákban az étkezés, és pihenés mellett lehetőség van a nagymozgásos tevékenységekhez is. A különböző játékok funkciójának megfelelő játéksarkok (konyha, mesesarok, pihenő, fodrász sarok) is kialakításra kerültek térelválasztó polcokkal.

Csoportszobák berendezése:

- állítható magasságú gyermekasztalok és megfelelő számú gyermekszék, nyitott, hangulatos játéktároló polcok, a térben, illetve a falak mentén biztonságos elhelyezéssel, rögzítéssel
- a gyermekek számára a napközbeni pihenéshez puha sarkok – padló párnák, megfelelő méretű szőnyegek
- a szakemberek dokumentációs munkájához felnőtt asztal és szék
- a csecsemőkorú gyermekek eltérő szükségletéhez igazodó ágyak, hempergő, játszószőnyeg áll rendelkezésre.

Csoportszobákban, illetve udvarunkon megtalálhatóak:

- Konstruáló játékok: építőkockák, formakirakók, logikai játékok.
- Nagymozgásos játékok: autók, dőmperek, mászó alagút, lábbal hajtós autó, motor, labdák.
- Húzogatható-tologatható eszközök: vonatok, állatfigurák.
- Babák, macik, állatfigurák (plüss, frottír, textil).
- Könyvek: kemény-és puhalapú képeskönyvek, leporellók.
- Szerepjáték kellékei: szerszámok, főzőedények, tányérok, poharak, evőeszközök, babakonyha, munkapad, csavarok, piac, bevásárlókocsi, gyümölcsök, takarító kocsi, vasaló.
- Alkotójáték eszközei: zsírkréta, ceruza, festék, gyurma, különböző papírok, falevél, gesztenye, dió, dobozok, tábla, kréta stb.
- Az udvari játszóhelyünkön változatos telepített és mobil játékok, lábbal hajtós motorok és biciklik, labdák, letakarható homokozó és ahhoz használható különböző eszközök.

Az önálló szakmai feladattal rendelkező tagintézmény rendelkezik a szakmai munkát segítő kiszolgáló helyiségekkel (tálaló-, tej-, teakonyha, önálló irodák, szociális helyiségek a dolgozók számára) A tálaló konyha felszereltsége megfelel a HACCP rendszer előírásainak és alkalmas a szállítótól érkező ételek fogadására, minőségének ellenőrzésére. A nagykonyhai gépek az étkeztetéskor elvárt higiénés követelmények betartását támogatják (tűzhely, mosogatógép, edénytároló szekrények, 2 medencés mosogató, előkészítő pult stb.). Tálaló kocsin érkezik az étel a csoportokba, útvonala az élelmiszer biztonság követelményeinek megfelel. A csecsemőkorú gyermekek ellátására felszerelt tejkonyha is külön kialakításra került.

A csoportszobák mögött helyezkedik el a közös udvar. A csoportoknak közvetlen kapcsolata van a fedett és járólapozott terasszal. A teraszon jó idő esetén akár a csoportszobai tevékenységek szervezése is lehetséges. Az épület végén a hátsó udvarra nyíló helyiségben található gyermek WC és kézmosó valamint az udvari játékoknak tároló. A füvesített udvaron az uniós előírásoknak megfelelő számú és minőségű telepített és mobil játékeszközök biztosítják a szabad levegőn a játékot. A különféle játékeszközök nagymozgásra, élményszerzésre és tapasztalatgyűjtésre adnak alkalmat a kisgyermekek számára.

7. AZ INTÉZMÉNYEN BELÜLI ÉS MÁS INTÉZMÉNYEKEL TÖRTÉNŐ EGYÜTTMŰKÖDÉS MÓDJA

7.1. Szülőkkel való kapcsolattartás

Bölcsődénkben nagyon fontosnak tartjuk a szülőkkel, a családokkal való személyes kapcsolattartást, amely során a szülők és a bölcsőde folyamatosan, kölcsönösen tájékoztatják egymást a gyermek fejlődéséről. A korrekt partneri együttműködés lényeges feltétele a kölcsönös bizalom, az őszinteség, a hitelesség, a személyes hangvétellő, etikai szempontból megfelelő, az érintettek személyiségi jogait tiszteletben tartó kommunikáció és információ megosztása. Fontosnak tartjuk a beszoktatási időszakot megelőző szülői értekezletet, amelyen az újonnan érkező gyermekek szüleit tájékoztatjuk a bölcsődével kapcsolatos hasznos információkról. A napi kapcsolattartás célja a rövid információcsere a gyermek érzelmi

állapotáról, az őt érintő napi történésekről, változásokról, valamint az egyéni kérések meghallgatása, nevelési kérdések egyeztetése.

A bölcsődelátogatás, nyílt napok, a családlátogatás, a szülővel történő fokozatos beszoktatás és a napi találkozások hozzájárulnak, hogy a szülők megismerjék a bölcsődei nevelésünk elveit és gyakorlatát, a kisgyermeknevelő pedig, a szülő segítségével megismeri a gyermekek egyéni szükségleteit, szokásait. Az itt megszerzett tapasztalatok, információk elősegítik az együtt-nevelés megvalósulását.

Évi két alkalommal kerül megrendezésre a szülőcsoportos megbeszélés, melynek keretében minden alkalommal más téma kerül feldolgozásra. Tartunk „Nyílt Napot”, és „Bölcsőde kóstolgot”. A nyílt napon azok a szülők vehetnek részt, akiknek a gyermeke még nem jár az intézményünkbe, de beiratását a következő nevelési évben tervezik. A bölcsőde kóstolgotán a már felvételt nyert gyermekek és szülei vehetnek részt, amely során egy előre egyeztetett időpontban lehetőséget nyújtunk a bölcsődei életébe való betekintésre. A szülők tájékozódhatnak, kapcsolatot tarthatnak az írásbeli tájékoztatókon (üzenő füzet, faliújság, hirdetőtáblák, honlap, közösségi oldalak) keresztül is.

7.2. Munkatársakkal, vezetéssel

A bölcsődénkben nagyon fontosnak tartjuk, a munkatársak közötti segítőkész, támogató, jó nevelői kapcsolat, a higgadt, nyugodt, jó munkahelyi légkör kialakítását.

A bölcsődében a vezetői feladatokat is ellátó kisgyermeknevelőnek az irányításában javaslattevő, döntés előkészítő szerepe van.

A bölcsődében a vezetői feladatokat is ellátó kisgyermeknevelő tájékoztatja a bölcsődében helyettesítő feladatot ellátó óvodapedagógust, óvodai dajkát a belső ellenőrzés rendjéről, melynek célja a nevelő - gondozó munka minőségének és eredményeinek objektív számba vétele, az előforduló hibák mielőbbi feltárása, a helyes gyakorlat megteremtése.

Munkatársával megbeszélést kezdeményez, meghallgatja a beszámolóit, ellenőrzi az írásbeli dokumentumokat.

Évente (a bölcsődei nevelési év végén), átfogó beszámolóban tájékoztatja az intézményvezetőt, a bölcsődében folyó nevelő - gondozó munka minőségéről, eredményeiről, valamint a szükséges intézkedésekről.

7.3. Bölcsődén kívüli együttműködés

Bölcsődénk folyamatos kapcsolatot tart fent településünk több intézményével is. A kompetenciahatárok kölcsönös tiszteletben tartásával szoros együttműködésre épülő kapcsolatokat alakítunk ki mindazokkal az intézményekkel, melyekkel a családok kapcsolatban vannak.

Az **óvoda** társintézményeként kiemelt jelentőségű az együttműködésünk. Törekszünk az óvoda szakembereivel a tartalmas, a gyermekek érdekeit szolgáló kooperáció létrehozására, amely lehetővé teszi egymás munkájának a megismerését, megértését, ezáltal a gyermekek számára az óvodába való átmenet is könnyebben megvalósulhat. Ennek szerves része, hogy az óvodába menő gyermekekkel bölcsődei környezetben megismerkedik a leendő óvópedagógus, valamint az óvodába menő gyermekekkel rendszeresen meglátogatjuk az óvodát. Tervezünk közös programokat, az óvoda hagyományápoló programjaiba is bekapcsolódva: közös szülő csoportos értekezletet az intézményváltást megelőzően, óvoda és bölcsődelátogatás, részvétel a szüreten, adventi, gyermeknap programokon.

A bölcsőde, mint jelzőrendszerbe tartozó intézmény kötelességének és feladatának tekinti a **Család- és Gyermejjóléti Szolgálat** felé való jelzést, így kölcsönös kapcsolattartás alakul ki az ott dolgozó munkatársakkal, szakemberekkel, a védőnőkkel, házi gyermekorvosokkal. A jelzőrendszer tagjaival szükség esetén együtt dolgozunk, melynek célja, hogy különböző szakemberek a segítő tevékenység során, egymással konzultálva, támogatva segítsük a rászoruló, krízis helyzetben lévő családokat és gyermekeiket.

Együttműködünk a **Pedagógiai Szakszolgálattal és a Tanulási Képességet Vizsgáló Rehabilitációs Szakértői Bizottsággal** a sajátos nevelési igényű gyermekek napközbeni ellátása, korai nevelése/gondozása kapcsán.

Napi kapcsolattartás az intézményt érintő működési feladatokban az **intézményvezetővel**, szükség esetén a fenntartó **Önkormányzattal, és munkatársaival.**

Törekszünk kölcsönösségen alapuló szakmai kapcsolat kialakítására a környező bölcsődékkal, a Magyar Bölcsődék Egyesületével, területi szakértőivel.

8. A FELADATELLÁTÁS SZAKMAI TARTALMA, MÓDJA, A BIZTOSÍTOTT SZOLGÁLTATÁSOK FORMÁI, KÖRE, RENDSZERESSÉGE, A GONDOZÁSI, FEJLESZTÉSI FELADATOK

„ A gyermek fejlődésének szabadsága nem azt jelenti, hogy magára hagyjuk a gyermeket, hanem azt, hogy segítő szeretettel emeljük köré a megfelelő környezetet. Minél tökéletesebb a környezet, annál kevesebb beavatkozásra van szükség a felnőtt részéről.”

/Maria Montessori/

Bölcsődénk a helyi sajátosságokat és a kisgyermeknevelők egyéniségét tükröző szakmai programot készít. A sajátos arculatunk alakításában fontos szerepe van a Szakmai Programnak, a családdal való kapcsolattartásnak és az egészséges életmódra nevelésnek.

Az egészségnevelés az emberek tudatos és felelősségteljes magatartásának kialakítására irányul, sokoldalú nevelőtevékenység. Ez magába foglalja az ismeretek átadását, az egészségi jártasságok, készségek, szokások kialakítását. Fontos, hogy az egyén beépítse ezeket, gondolva a személyi és környezeti higiénára, az egészséges táplálkozás nevelésére, a mozgásigény kialakítására, mozgás és játék kapcsolatára.

A bölcsődénk kiemelt célja hangsúlyt fektetni az egészséges életmód közvetítésére, annak fejlesztésére, pozitív példát mutatva az egészséges nevelésben, az egészség megőrzésben. A kisgyermek számára a család védelme alól kikerülve biztos helyet, érzelmi biztonságot adó környezetet nyújtunk, napirendet, stabilitást, új tapasztalatokkal, ismeretekkel gazdagítva életüket. Tudjuk és hiszünk benne, hogy már a bölcsődés életkorban fontos elkezdeni a példamutató egészséges táplálkozásra nevelést, a mozgás fejlesztést, a megfelelő higiénias szokások elsajátítását és betartását, hogy minden gyermekből aktív és egészségtudatos felnőtt váljék.

A bölcsődei munkánk és nevelésünk során a gyermekközpontúságra, a gyermekek egészséges fejlődésére és kibontakozására törekszünk. A nevelés-gondozásnak a minősége rendkívül meghatározó, hiszen az egészségügyi szokások, egészséges életmód kialakítása, a fejlődéshez szükséges biztonságos környezet megteremtése, a szükségletek egyéni igények szerinti kielégítésének a későbbi életükre nézve meghatározó jelentőséggel van. Az alapvető higiénés szokások kialakításának segítéséhez szükséges a testi-lelki harmónia kialakulását segítő

napirend, ezen belül az étkezés, mosakodás, öltözködés, alvás, szobatisztaságra nevelés, pihenés, levegőzés, játék, és mozgás.

A kisgyermeknevelőknek fontos feladata, hogy az optimális feltételeket biztosítsa. Ezáltal a gyermekek elsajátítják a koruknak megfelelő egészségügyi szabályokat, szívesen tartózkodnak, tevékenykednek, játszanak a szabad levegőn, edzettebbek, mozgásuk összerendezettebb lesz. Az egészséges étkezési szokások kialakítása és a rendszeres testmozgás, a testi- lelki egészség, mind-mind fontos részei a gyermek fejlődésének és az egészséges életmódra nevelésnek.

Fontosnak tartjuk, hogy a gyermekek lelki egészségére is odafigyeljünk. A derűs érzelmi biztonságot nyújtó környezet az, ami megteremti gyermekek belső egyensúlyát. A megszokott napirend, a stabilitás a kicsik számára biztonságot ad, de legfontosabb az érzelmi fejlődésében a feltétel nélküli szeretet és elfogadás. A gyermek életében a játék, a mese az, ami segíti érzelmi és szociális fejlődésüket. Erősítsük önbizalmát, pozitív megerősítéssel támogatjuk minden tevékenységében, mert ez motiváló erejű a számára.

Az egészséges életmód kialakítását a szülővel, családokkal együttműködve tudjuk megvalósítani. A kisgyermek gondozása során szoros kapcsolat van a kisgyermeknevelő és a szülők között, a példát közösen biztosítják. A szülők megismerik a bölcsődei lehetőségeket, az egészségfejlesztési folyamatokat, az évszakokhoz és időjáráshoz alkalmazkodó folyamatos napirendet, a helyes és életkorhoz is illeszkedő táplálkozást, a mozgásigények biztosítását és a kisgyermek korának megfelelő egészségügyi szokásokat, melyhez tudják igazítani a családi életüket, ezáltal összhangot tudunk teremteni. A kisgyermeknevelő eközben betekintést nyerve a család életébe és szokásaiba, a szülőket megfelelő tanácsokkal tudja ellátni.

Mindezek elérése érdekében, valamint az egészséges életmód népszerűsítésére közös programokat tervezünk a családokkal. „Teadélután”, egészségdélután keretében több olyan témát érintenénk, amelyek aktuálisak és fontos területei az egészségnevelésnek. Nagy súlyt szeretnénk helyezni az egészségvédelemre, a betegségek megelőzéséért célzottan folyó programokra, szakemberek bevonásával. Feladatunknak tartjuk, hogy a szülők felé közvetítsük azt, hogy a változatos, egészséges táplálkozás, a testmozgásban gazdag életmód, a megfelelő mennyiségű pihenés és a jól alkalmazott személyi és környezeti higiénia, valamint a megfelelő szokáskialakítás jót tesz kisgyermek egészségének.

Szándékozunk meghívni a segítő szakembereket, védőnőt, dietetikust, gyógytornászt, gyermekorvost stb. Az előadások során konkrét, kézzelfogható példákat, segítséget szeretnénk nyújtani a szülőknek. Akár könnyen elkészíthető egészséges ételek közös elkészítésével,

kóistolásával, recept adással-, cserével, játékos mozgás gyakorlatok bemutatásával stb. Szeretnénk elérni, hogy az előadások és a közös programok elindítsanak egy minőségi változást a családok életében, amelyek egészségesebbé teszik mindennapjaikat.

Alapvető feladatunk

A családok támogatása, annak erősségeire építve a szülői kompetencia fejlesztése nevelő- és gondozó munkánk során.

A bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató, mint a kisgyermekes családokkal kapcsolatba kerülő első gyermekintézmény jelentős szerepet tölt be a szülői kompetencia fejlesztésében. A család erősségeinek megismerése, támogatása a pozitívumok kiemelésével valósul meg bölcsődénkben. A családi és bölcsődei nevelés összhangja, a szülők és a kisgyermeknevelők közötti egyenrangú, konstruktív, kölcsönös bizalom elengedhetetlen feltétele partneri kapcsolatnak. Szem előtt tartjuk, hogy a szülő ismeri legjobban gyermekét, így közvetíteni tudja szokásait, igényeit, szükségleteit, ezzel segíti a kisgyermeknevelőt a gyermek ismeretén alapuló differenciált, egyéni bánásmód kialakításában. A kisgyermeknevelő, mint szakember, szaktudására, tapasztalataira építve, a szülők igényeihez igazodva közvetíti a kora gyermekkori fejlődéssel, neveléssel kapcsolatos ismereteket, módszereket.

Kiemelt nevelési területek:

Egészségvédelem, az egészséges életmód megalapozása

Az egészségvédelem, az egészséges életmód kialakítása során a kisgyermeknevelő feladata a gyermek fejlődésének nyomon követése, dokumentálása, támogatása, és a biztonságos környezet megteremtése. Az alapvető fiziológiás szükségletek az egyéni igényeknek megfelelően kerül biztosításra a gondozási helyzetekben. Az egyéni bánásmód alkalmazásával történő gondozás során biztosítjuk a gyermekek komfortérzetét, egyben alakítjuk a kultúr higiénés szokásokat. A rugalmas, a kisgyermek életkorához, egyéni fejlettségi szintjéhez és az évszakhoz igazodó napirenddel biztosítjuk az életkornak megfelelő változatos és egészséges táplálkozást, a játék, a mozgás, a szabad levegőn való aktív tevékenység és pihenés feltételeit. Szakembereink ismerik a gyermekek egészséges fejlődésének menetét minden területen, így fel tudnak figyelni a normál fejlődési ütemtől elmaradó, vagy megváltozott fejlődésmenetű kisgyermekekre. A prevenció feladatok megvalósítása során, szükség esetén speciális szakemberek is segítik a munkánkat: gyermekorvos, dietetikus, gyógypedagógus, pszichológus, mentálhigiénés szakember, fogszakorvos. A prevenció feladatok

megvalósításához rendelkezünk a nagymozgások gyakorlásához, különféle mozgásfejlesztéshez szükséges eszközökkel.

Intézményünkben az egészséges és korszerű táplálkozás tárgyi és személyi feltételei adottak.

Bölcsődénk tálaló konyhával rendelkezik, az ételt a Kisapostagi Yacht Kikötő Üzemeltető Kft. biztosítja. Az ételek készítése a modern táplálkozás-tudományi elvek szem előtt tartásával, szigorúan ellenőrzött minőségi követelményeknek megfelelően történik. Az étrend tervezésekor figyelembe veszik, hogy a kisgyermek bölcsődei élelmezésében minimum háromszori étkezés esetén az ajánlott napi energia- és tápanyagtartalom 65%-át biztosítsuk. Az étrendünk változatos, mindig idényszerű, ízében összehangolt, valamint mindig szem előtt tartjuk, hogy az önálló étkezésre való nevelés szempontjából is megfelelő legyen. Az új ételek bevezetését a kisgyermek étkeztetésébe fokozatosan valósítjuk meg. Az étrendről folyamatosan tájékoztatjuk a szülőket, az otthoni étkezéseket ehhez tudják igazítani. Próbáljuk kiküszöbölni az indokolatlan édesség és cukorfogyasztását, meggyőzni a szülőket a megfelelő rágás és a vízivás fontosságáról.

Egyre több családnak jelent gondot a különböző ételallergiában szenvedő gyermekek közösségben történő elhelyezése. A bölcsődébe történő jelentkezéskor, az ételtolerancia eredményéről szóló szakorvosi dokumentum alapján biztosítjuk a bölcsődében az egyedi étkeztetést. A diétás étlapot szakképzett dietetikus állítja össze. Dietetikus figyel arra, hogy a diéta se külalakjában, se ízében ne térjen el nagymértékben a normál táplálkozástól, mert a gyermekek ragaszkodnak a társuk által fogyasztott ételekhez is. Kiemelt feladatunknak tartjuk, hogy a gyermekek naponta fogyasszanak friss zöldséget, gyümölcsöt, és főzelékféléket. Ebben tudunk segítséget nyújtani a szülőknek is, esetlegesen ötletekkel tanácsot adni, jó irányba terelni őket. Az egészséges táplálkozás érdekében naponta biztosítjuk a rostban gazdag zöldség és gyümölcsöt, gabonaféléket, melyek elősegítik a megfelelő emésztést.

A táplálkozásnak nemcsak a gyermek testi fejlődésében van szerepe, hanem az érzelmi élet, a szociális kapcsolatok alakulásában is, testük megfelelő működéséhez, fejlődéséhez is elengedhetetlen. Az egészség megtartásában fontos szerepet játszik, a naponta elfogyasztott ételek, italok minősége és mennyisége. Minőségi táplálkozás nélkül a lelki élet sem lehet kiegyensúlyozott. A táplálkozási szokások kialakítását már ebben a korban érdemes elkezdni, hiszen a kicsik ilyenkor tanulják meg a helyes ételválasztást, formálódik az ízlésük, kialakul az étkezési ritmus.

Az érzelmi és társas kompetenciák fejlesztése

Az érzelmi és társas kompetenciák fejlesztése a pozitív és biztató üzenetek közvetítésével, a világos elvárások és határok megfogalmazásával történik, mely során előtérbe helyezzük a gyermekek biztonságérzetének kialakulását és fokozását.

A kisgyermek bölcsődébe történő kerülése több lehetőséget teremt a társas kapcsolatok megtapasztalására. A bölcsődei csoportok az én érvényesítés, a tolerancia, az empátia gyakorlásának szinterei, amelyek hozzájárulnak az érzelmi és társas kompetenciák fejlesztéséhez. A kisgyermeknevelő közvetítésével, megfelelő mintaadásával történik normák, szabályok, szokások, megfelelő viselkedési jellemzők kialakítása, amely során törekszünk az együttélés szabályainak elfogadtatására, a mások iránti nyitottság, tolerancia fejlődésének az elősegítésére. A kisgyermeknevelő feladata a kisgyermek beszédkészségének fejlesztése érdekében az ingerekben gazdag, tiszta nyelvi környezet biztosítása, a kommunikációs kedv felkeltése és fenntartása mondókák, énekek, mesék közvetítésével. A bölcsődénk nyitott a sajátos nevelési igényű gyermekek társas és érzelmi kompetenciáinak fejlesztésére, a csoportba történő inkluzív befogadásra, szükség esetén segítő szakemberek bevonásával.

A megismerési folyamatok fejlődésének segítése

A megismerési folyamatok fejlődésének az elősegítése inger gazdag környezet kialakításával, a gyermeki érdeklődésre, felfedezési vágyra, kíváncsiságra építve történik, amely magában hordozza a cselekvéses tanulás lehetőségét a kisgyermeknevelő támogató részvételével.

Az életkori sajátosságokhoz igazodó közös tevékenységekkel, az élmények, viselkedési és helyzetmegoldási minták nyújtásával, az önálló próbálkozást ösztönözzük és segítjük.

A bölcsődei nevelés főbb helyzetei:

A gyermekek bölcsődei életében meghatározó szempont, hogy az élményt nyújtó legyen, részvételre motiváljon, és egyben biztosítson lehetőséget a tanulási tapasztalatok megszerzésére. Minden nevelési helyzetben, tevékenység során érvényesülnie kell az egyéni bánásmódnak, a gyermek önállósági törekvéseinek elfogadása, támogatása, pozitív visszajelzésekkel az önelfogadásának erősítése.

A teljesítményelváráshoz kötött, erőltetett ismeretgyarapításnak a bölcsődei ellátásunkban nincs helye. A tanulás kifejezést klasszikus értelemben a bölcsődében nem használjuk, a kisgyermek számára minden tapasztalatszerzési lehetőség egyben tanulás. A tanulás legfontosabb irányítója a személyes kíváncsiság, az érdeklődés. A kisgyermekkor tanulás

színterei a természetes élethelyzetek: a gondozás és a játék, a felnőttel és a társakkal való együttes tevékenység és kommunikáció. A gondozás során a gyermek folyamatosan ügyesedik, fejlődik. A játéktevékenység is lehetősége van a tanulásra, ezért feladatunk, hogy az elmélyült játékhoz megteremtjük a feltételeket, nyugodt környezetet, egészségügyi és pedagógiai szempontoknak megfelelő eszközöket. A tanulás formái: utánzás, spontán játékos tapasztalatszerzés, a kisgyermeknevelő interakcióból származó ismeretszerzés és szokáskialakítás. A beszéd a kisgyermekkor tanulás nagyon fontos eleme. A kommunikatív képességek fejlődésének feltételei a biztonságos és támogató környezetben zajló felnőtt-gyermek és gyermek-gyermek interakciók. Figyelembe kell vennünk a nem magyar anyanyelvű gyermekek sajátos nyelvi szükségleteit.

Gondozás

A gondozás során célunk egy bensőséges kapcsolat kialakítása a gyermek és kisgyermeknevelője között, amelynek elsődleges feladata a gyermek testi szükségleteinek kielégítése. Lehetőséget biztosítunk, hogy a gyermek csecsemőkortól kezdve aktívan részt vehessen, próbálkozzon, gyakoroljon a gondozási tevékenységekben, úgy hogy közben érezze a kisgyermeknevelő figyelmét, biztatását, támogató segítségét. Mindezek hozzájárulnak a személyes és a szociális kompetenciák kialakulásának. A gondozási helyzetekben sem érvényesülhet teljesítményelvárás. A gyermek önállósági törekvéseihez elegendő időt biztosítunk, pozitív megerősítéseket, dicséretet és biztatást kap, amelyek növelik együttműködési kedvét. A felnőttel való kommunikáció érzelmi töltése, a kisgyermeknevelőnek a gyermekről adott jelzései kihatnak az önel fogadásra, a személyiség egészséges alakulására.

A napirendet úgy kell kialakítani, hogy elkerülhető legyen az al csoportok egymás zavarása és a párhuzamos gondozás. A fürdőszobában lehetőség szerint egy szakember és legfeljebb két kisgyermek tartózkodik. Amikor a gyermek már több mozzanatot önállóan végez, a szakember áttérhet a páros gondozásra, ilyenkor kettesével történik a tisztálkodás, öltözködés, étkezés. A gondozás során mindig annak segít, aki éppen megakadt, vagy elfáradt a próbálkozásban.

Játék

A játék a gyermekkor legfontosabb tevékenysége, mely segíti a gyermeket a világ megismerésében és befogadásában, valamint hozzájárul a testi, érzelmi, értelmi és szociális fejlődéséhez. A játék örömteli, önkéntes, szabadon választott és belső szükségletből fakadó. A

játékot a kisgyermekkor legfontosabb és legfejlesztőbb tevékenységének, a bölcsődei nevelés legfontosabb eszközének tartjuk. A játék feltételeinek biztosításával az elmélyült, nyugodt játéktevékenységet támogatjuk, ennek érdekében kiemelt feladatunk:

- napirend megszervezésénél elegendő idő biztosítása a szabad játékra
- tevékenységre ösztönző légkör, hely, játékeszköz
- mintaadás
- a kezdeményezés, ötletadás, együtt játszás a gyermekkel
- konfliktushelyzetek megoldása

A gyermekcsoportokat a mindenkori életkori sajátosságok figyelembe vételével kell berendezni. A gyermeklétszámhoz igazodóan megfelelő számú asztal és szék, bölcsődei bútor, térleválasztó, átlátható játéktároló polcok, az elmélyült játéktevékenységet biztosító játszóterületek, esztétikus játéktárolók szükségesek. A játékkészlet összeállításánál figyelembe kell venni a pedagógiai és az egészségügyi szempontokat is.

A játékokat funkciók szerint kell csoportosítani és a gyermekek által elérhető magasságában elhelyezni, nyitott játékpalcokon, állandó helyen. Változatos eszközöket kell kínálni minden tevékenységformához (manipuláció, konstruálás, utánzás, nagymozgás, szerepjáték stb.).

A két és fél, hároméveseknek babakonyha, fodrászsarok, bolt került berendezésre, amely segíti a szerepjáték kezdetleges formáját. A kognitív képességek fejlesztéséhez különböző logikai játékok állnak rendelkezésre (kirakók, dominók, puzzle-ok). Minden korcsoportban vannak ismeretet adó, mesélhető képeskönyvek az aktuális évszaknak, ünnepnek megfelelően. Mozgásfejlesztő játékok a csoportszobákban (kisautók, gurulók, mászó kockák, alagutak stb.) és az udvaron is biztosítottak.

Mozgás

A kisgyermeket rendkívül nagy mozgási igény jellemzi, örömmel gyakorolja a mozgást, ezért a csoportszobákban és a szabadban sokféle mozgáslehetőséget kell számukra biztosítani, olyat, amelyek felkeltik az érdeklődésüket, fenntartják a mozgásaktivitást és biztonságosak. Már gyermekkorban törekedni kell arra, hogy a rendszeres testgyakorlatok, a sport az életmód részévé váljon a gyermeknek, ezáltal tudjuk elérni, hogy felnőtt emberként úgy alakítsák életmódjukat, hogy abban a rendszeres testmozgás és a sport napi szinten szerepeljen. Fontos feladatunk, hogy a bölcsődénken belül olyan körülményeket teremtsünk, amelyek fokozzák a gyermekek mozgáskedvét, valamint változatos mozgástevékenységre adnak lehetőséget. A gyermekek egyéni fejlettségüknek, állapotuknak, belső aktivitásuknak megfelelően

gyakorolhatják a nagymozgásokat, mozgás sorozatokat a csoportszobában és az udvaron egyaránt. A szakembereink a gyermek ösztönös mozgásigényét a mondókákkal, versekkel, dalokkal kiegészítve teszik színesebbé. A különböző korosztálynak a fejlődési szintjéhez mérten alkalmazzuk a mondókákat, verseket, dalokat. Ehhez játékhangszereket is használunk, melyeket a gyermekek is kipróbálhatnak. A mozgás, a hang, a képek, az érzelmek és a gondolatok egy-egységet alkotnak, ily módon ösztönző, fejlesztő hatással bírnak a gyermekekre, ugyanakkor egymást is erősítik. A rendelkezésre álló mozgásfejlesztő játékaink kiválóan alkalmasak a kúszás, mászás, hempergés, ugrálás, a mozgásdifferenciálódás elősegítésére, az egyensúly érzék, térészlelés fejlesztésére: forgó-egyensúlyozó ülőke és tölcser, libikóka, ugráló pónik, mozgásfejlesztő szivacsmodul, mászó centrum, labdamedence, szivacsalagút, hintaló, folyami kövek, bújócskacső, mászó alagút.

Ha a gyermek már elsajátította a szükséges mozgástípusokat, az alapkészlethez újabb, a gyermek szükségleteinek megfelelő elemeket csatolunk. A sokféle játékban a gyermek minden testrészét átmozgatja.

A nagymozgásos játékokra a szabadban, udvaron, teraszon adott még több lehetőség, mint szobában. Az aktív mozgás, a mozgásos játékok fejlesztik a gyermekek természetes mozgását (járás, futás, ugrás stb.) erre jó környezetet kínál a bölcsőde udvara. Bölcsődénkben biztosított a környezet balesetmentessége, a biztonságot folyamatosan ellenőrizzük a balesetek megelőzése céljából.

Mondóka, ének

Az ének, a mondóka szerves része bölcsődei mindennapjainak. A mondóka, az ének, a zene az érzelmi biztonság nyújtásának, az anyanyelvi nevelésnek egyaránt fontos eszköze.

A zenei nevelésünk célja, hogy felkeltse a gyermek érdeklődését, érzékennyé tegye őket a környezet hangjai iránt, valamint az együtt éneklés örömeivel gazdagítsa érzelmeiket. A kisgyermeknevelő a mozgással kísért mondókákkal, énekekkel összerendezett mozgásra készíti a gyermeket, fejleszti ritmusérzékét, bővíti szókincsét, és élményt nyújt. Spontán dúdolgatása mintául szolgál a gyermek számára, melynek hatására fejlődik a zenei hallása, képzelete, emlékezete. A gyermekek életkorához, fejlettségéhez, érzelmi hangulatához kiválasztott és alkalmazott játékos mondókák, gyermekdalok, népdalok és értékes zeneművek felkeltik a kisgyermek érdeklődését, formálják esztétikai érzékenységét, zenei ízlését, segítik a hagyományok megismerését és továbbélését. Feladatunk, hogy megismertessük a gyermeket a játékos népi mondókákkal, dalokkal, énekekkel. Kellemes légkört és hangulatot teremtünk a

gyermek számára, melyben jól érzi magát, feloldódik, szívesen hallgatja az éneklést, mondókázást, igyekszik utánozni, elkezd dúdolgatni, énekelni. A gyermekek által is használható hangszereink megerősítik a zenei élményt, zenei emlékezetet. Zenei nevelésünk alapja lesz a kisgyermek további zenei fejlődésének.

Vers, mese

A versnek elsősorban a ritmusa, a mesének pedig a tartalma hat az érzelmeken keresztül a személyiségre. A mese a kisgyermek életében rendkívül fontos szerepet tölt be a mindennapok során, játék, örömforrás, és egyben feszültségoldó. Elősegíti a szocializációt, növeli a kreativitást, fejleszti a gondolkodást, képzeletet, emlékezetet, esztétikai és érzelmi hatása van. A kisgyermeknevelő fejből mondott meséjét a napi tevékenységekhez lehet kötni (mosakodás, ebéd, udvari játék), így ismertette meg a gyermekkel a környező világot.

Nagy gonddal válogatjuk a mesepolcra való könyveket. Fontosnak tartjuk, hogy mind a lapozgatni való gyerekkönyvek, mind pedig a felnőttek számára használatos könyvek igényes kivitelűek és művészileg a legjobb válogatások legyenek. A csoportszoba polcain a puha textilkönyvek, a leporellókon, lapozgatók, mesekönyvek választéka áll a gyermekek rendelkezésére. A gyermekek számára elérhető magasságban van, maguk választhatják ki, vehetik le a hangulatuknak, fejlettségi szintjüknek megfelelően.

Alkotó tevékenységek

A gyermekek számára öröm forrás az alkotó tevékenység, amely lehetőséget biztosít az érzelmek feldolgozására, kifejezésére és az önkifejezésre. A kisgyermeknevelő feladata a feltételek megteremtése, a nyomhagyó eszközök használatának biztosítása, a firkálás, gyurmázás, ragasztás, gyűrés, tépés, ujjfestés vagy vastag ecsettel való festés lehetőségeinek a felkínálása. A gyermek érdeklődésének megfelelően kapcsolódhat az ilyen jellegű tevékenységekbe. A kisgyermeknevelő megismerteti a gyermekeket a tevékenységformákkal, eszközökkel, és elismeri az elkészült alkotást. A bölcsődénkben látható helyen találhatóak a rajzeszközök, gyurmák, festékek, papírok, ragasztók, nyomdák. A tevékenységeket az évszakokhoz és az ünnepekhez igazítjuk. A gyermekek alkotásait a szülők számára is láthatóvá tesszük.

Egyéb tevékenységek

Különböző élethelyzetek lehetőséggel szolgálnak a környezet aktív megismerésére, a gondoskodás, együtt tevékenykedés, közösségi élet megélésére. Fontos feltétele ezeknek a tevékenységeknek, hogy a gyermek bármikor beléphet, ill. kiléphet a folyamatból, ami által

megtapasztalhatja az „én csinálom” élményét, és tapasztalatokat szerezhethet. Ilyenek pl. az ünnepekhez, hagyományokhoz köthető tevékenységek pl.: a karácsonyi mézeskalács-készítés.

Egészséges életmódra nevelést támogatják a közös tevékenységek: gyümölcssaláta készítés, zöldségek változatos feldolgozása, babafürdetés, saját kiskert működtetése, locsolása, néhány gyógynövény és fűszernövény felhasználása vitaminpótlás céljából.

Ünnepek

Az ünnepeket és a hagyományok ápolását szeretnénk megvalósítani a bölcsődében is, játékos formában itt is lehetőségünk van a viselkedési formák, magatartási módok átadására. A népi hagyományokhoz, szokásokhoz kapcsolódva alakítjuk ki bölcsődénk ünnepeit. A jó érzelmi előkészítés és az egyre fokozódó örömteli várakozás maga az ünnepi együttlét, melynek hangulatát tovább emelheti a felnőtt közösség ajándéka (báb, zene stb.). Fontosnak tartjuk, hogy a gyermekek maguk is részt vegyenek a készülődésben, a mindennapi élettől eltérő legyen, és az esemény tartalmától függően a szülők is aktívan közreműködjenek. A kisebbeknél közeli örömet (születésnap), a nagyobbaknál már távolabbi időpontokra is tervezhető az ünnep hangulatának megidézése. A mindig megújuló formában megjelenő ötletekkel fokozható a gyermekek érdeklődése (színezés, ragasztás, festés az adott ünnep jelképe alapján; kapcsolódó ének, mondóka).

A tevékenységek egy része kizárólag a gyermekcsoportban kerül megvalósításra (sütés, közös díszítés, kirándulások) más részük az egész bölcsödére kiterjed. Az ünnepeknél is ezeket az elveket követjük. Minden ünnepi készülődés, a felfokozott várakozás erősíti az ünnep élményét, segíti az ünnepi hangulat megteremtését.

Az ünnepeinkbe, hagyományainkba szeretnénk bevonnani a szülőket, ezzel lehetőséget adni a közös átélésre. A közös ünnepeknek, rendezvényeknek közösségformáló, építő hatását is szeretnénk kihasználni. Az ellátás minőségének fenntartása és a családokkal való jó kapcsolat az elsődleges célunk, melynek egyik fontos módja, hogy ünnepkörök, évszakokhoz kapcsolódóan különböző programokat, rendezvényeket szervezünk, ahol közösen vesznek részt a gyerekek és a családok. Szülő, gyermek, szakemberek együtt élik át ezeket az ünnepeket.

Fontos az ünnepi hangulat megteremtése, inger gazdag környezet biztosítása dekorációval.

- Születésnap: csoporton belül, egyéni megünneplés az ünnepelet gyermek születésnapja körüli napon.
- Őszi, szüreti programok: nagy hagyománya van községünkben. Családi kézműves délután, tökfárgás, terménybáb készítés, szüret a néphagyományok felidézésével. (A

bölcsődében a szüreti program keretében gyümölcsöket, terményeket gyűjtünk, díszítünk azokkal, szőlőt szemezzünk, amelyhez énekek, mondókák kapcsolhatók. Megkóstoljuk a kipréselt szőlő ízét.)

- Mihály napi vásár: közös kézműveskedés, vásár.
- Luca nap: Luca búza vetése, kotyolás-mondókázás
- Mikulás látogatása: a gyermekek csomagot kapnak, amit hazavisznek.
- Adventi programok: családi alkotó délután, közös mézeskalács sütés-díszítés, koszorú, karácsonyi dekoráció, közös éneklés, ünnepre való készülés
- Gyertyaszentelő: medve és árnyéka, játékok a fénnel, diavetítés.
- Farsangi kavalkád: jelmezbe öltözés, nyitott nap a szülőknek. Egész napot átfogó játékos ünneplés a szülők bevonásával. Jelmezbe öltözés a gyermek és a szülők kívánságától függ
- Víz világ napja: vizes játékok, séta a közeli Tópartra
- Húsvét: udvaron tojás keresés, nyuszi simogatás, kézműveskedés a csoportokban. A húsvéti készülődés keretében közös húsvéti tojásfestésre, ünnepi dekoráció készítésére várjuk a szülőket.
- Föld napja: kertészkedés, virágültetés
- Anyák napi készülődés: gyermekek alkotó tevékenysége az édesanyáknak. Az anyák és a nagymamák meghívásával történik (egyéni meghívót ad minden gyermek az anyának). Rövid megemlékezés, közös ének, vers.
- Bölcsőde kóstolgot: nyitott délelőttök a leendő bölcsődések és családjaik számára
- Gyermeknap: családdal közös rendezvény, színes programok biztosításával
- Az óvodába készülő gyermekek búcsúuzsonnája

A bölcsődei nevelés megvalósításának sajátos feltételei:

„Saját kisgyermeknevelő”-rendszer

A saját kisgyermeknevelő-rendszer személyi állandóságot jelent a gyermekek számára bölcsődei élete során. A kisgyermeknevelő a nevelés-gondozás mellett figyelemmel kíséri a gyermek fejlődését, vezeti a feljegyzéseket, törzslapját, naplóját, tartja számon az újabb fejlődési állomásokat.

A „saját kisgyermeknevelő” szoktatja be a gyermeket a bölcsődébe, és a bölcsődébe járás egész időtartama alatt ő a nevelője (felmenőrendszer). Ebben a rendszerben több figyelem jut minden

gyermekre, nagyobb hangsúlyt lehet fektetni az egészséges életmódra nevelésnek, hiszen számon lehet tartani a gyermekek egyéni szükségleteit, szokásait, problémáit, elsősorban a saját kisgyermeknevelő segíti át őket a bölcsődei élet során adódó nehézségeken.

Gyermekcsoportok szervezése

A bölcsődénkben a gyermekcsoport létszáma jogszabály által meghatározott. Az előírtnál magasabb csoportlétszám nem fogadható el, mivel a minőségi bölcsődei nevelést az életkornak és a sajátos igényeknek megfelelő felnőtt-kisgyermek arány garantálja.

A bölcsődei nevelés alapelveinek megfelelően a kisgyermek a bölcsődébe járás teljes időtartama alatt ugyanabba a gyermekcsoportba jár. Életkor szerint homogén és vegyes csoportok egyaránt előfordulnak. A szakmai elveknek megfelelőbb az életkor szerinti homogén csoport, mert a gyermekek közötti nagy egyéni különbségek kezelése homogén csoportban sem könnyű feladat és a vegyes korcsoport előnyei a bölcsődés korban kevésbé érvényesülnek, mint a későbbi életszakaszokban.

Napirend

Szakmailag jól kialakított történések, tevékenységek, sorrend, ritmus szerint szerveződik a bölcsődei élet, amelynek kerete a folyamatos és rugalmas napirend. A napirend kialakításával a gyermekek igényeinek, szükségleteinek kielégítését, a nyugodt, folyamatos gondozás feltételeit, megvalósítását biztosítjuk. A jól szervezett, folyamatos napirend a kisgyermek számára könnyen kiismerhető, követhető, kiiktatja a felesleges várakozási időt. A napirenden belül az egymást követő események (tisztálkodás, étkezés, alvás) a gyermek biztonságérzetét, jó közérzetét teremtik meg, mert kiszámítható, tudja mi után mi fog következni.

A napirendet évszakonként készítjük el, összehangolva a munkarenddel, nyitva tartással, a gyermekek életkori összetételével.

Akkor jó a napirend, ha a tevékenységhez szükséges pedagógiai, pszichés, időbeli és fizikai feltételek is optimálisak, a gyermek megtapasztalja, hogy a különböző tevékenységeket lehet jókedvvel, örömmel végezni. A jól szervezett napirend alapján minden nap ugyanabban az időben, sorrendben végezzük a nevelési-gondozási feladatokat.

Általános napirend:

5:30 – 800 óra között: Reggeli érkezés (A kisgyermeknevelő tájékozik a szülőtől az előző napi délutáni, esti és éjszakai eseményekről, segíti a szülőtől való elválást) a gyermekek fogadása, fürdőszoba-használat, kötetlen játék.

8:00 – 8:30 óra között: Reggeli kínálása (A gyermekek reggeliztetése közben a kisgyermeknevelő biztosítja a családi étkezést, elősegíti a gyermekek önállósodási törekvéseit.)

8:30 – 09:30 óra között: Játék a szobában, udvaron (A kisgyermeknevelő a szabad játék mellett felkínál különböző tevékenységeket is, amelyek elősegítik a gyermekek értelmi, érzelmi, mozgás, zenei, szociális fejlődését ének, mese, mondóka-vers, alkotójátékok.)

09:30 – 09:40 óra között: Tízórai (folyadékpótlás, gyümölcs fogyasztás)

09:40 – 11:00 óra között: Játék a szobában, illetve folyamatos készülődés az udvarra, játék az udvaron (A kisgyermeknevelő az évszaktól és időjárástól függően biztosítja a szabad játékválasztás lehetőségét a csoportszobában vagy a játszóudvaron, fürdőszoba-használat szükség szerint.)

11:00 – 11:30 óra között: Folyamatos bejövetel, fürdőszobai tevékenység, készülődés az ebédhez

11:30 – 12:00 óra között: Ebéd (A kisgyermeknevelő segíti a gyermekek önálló, kulturált étkezési szokásainak kialakítását, a családi légkörű étkezést, biztatja az ismeretlen ételfajták megismerésére, valamint biztosítja a gyermekek életkorának megfelelően az ebéd utáni szájöblítés lehetőségét.)

12:00 – 14:30 óra között: Alvás (A pihenés, a nyugodt, kiegyensúlyozott alvás feltételeinek megteremtése, alváshoz szükséges „kellékek" biztosítása a gyermekek számára.)

14:30 – 15:00 óra között: Folyamatos ébredés, készülődés uzsonnához, fürdőszoba használat (Ébredés után a gyermekek öltözködésénél a kisgyermeknevelő segíti az önállósodási törekvéseket elegendő idő biztosítása.)

15:00–15:30 óra között: Uzsonna (A kisgyermeknevelő biztosítja az önállósodási törekvéseket, elősegíti a családi étkezési légkört a gyermekek számára.)

15:30–16:30 óra között Játék a szobában /udvaron, folyamatos hazamenetel (A kisgyermeknevelő a szülő érkezéséig a gyermekek számára szabad játéktevékenységet biztosít)

Tisztálkodás

Alapvető feladat a bölcsődés gyermek higiénés nevelése. Fontos a személyes higiénés szokások, a napi tisztálkodás, fogmosás étkezések előtti kézmosás kialakítása, valamint ezeknek folyamatos gyakorlása, rögzítése, ehhez intézményünk a feltételeket biztosítja. Hangsúlyozni kell a szokások fontosságát, higiéniai tennivalókra való szoktatást: a tisztálkodás, a környezeti higiénia és rend, a ruházat tisztántartásának megtanítása, valamint a kulturált étkezés. A higiénés szokásokat már korai életkorban kezdjük kialakítani, mely feltételes reflexként fog működni, és egy egész életen át végigkíséri a gyermek életét. Fontosnak tartjuk, hogy mi felnőttek megfelelő példát mutassunk a gyermekeknek. A kisgyermekkorban rögződött szabályok szokássá válnak, s felnőtt korban is alapját képezik az egészségkultúrának.

Pelenkaváltás, szobatisztaságra nevelés

A szobatisztaság kialakulását a gyermek pszichoszomatikus fejlettségi foka és az együttműködési készsége határozza meg. A szobatisztaság alakítását a szülővel való egyeztetés előzi meg (időpont, alkalmazott módszer, eszközhasználat). A szobatisztaság kialakulását nem lehet sürgetni, tiszteletben kell tartani az egyéni érési tempót.

A bölcsődében a gondozás része a pelenkázás. A gyermekek pelenkázásához egyszer használatos saját pelenkát használunk. Reggelente szükség szerint, ebéd előtt és alvás után minden pelenkás gyermeket tisztába kell tenni. A széketes pelenkát azonnal cserélni kell. A gyermek igényei és fejlettsége szerint mindezt a pólyázón fektetve, vagy állva pelenkázás módszerét alkalmazva. A vizeletes és széketes gyermekeknél a folyóvízes lemosást kell alkalmazni, a lemosás tisztább és kellemesebb komfortérzést ad, lehetőséget biztosítva a vízzel való ismerkedésre, és az együttműködésre. Csak az enyhén vizeletes gyermeknél használható törülköző az alsó test törlésére.

Kézmosás arcmosás

A tisztálkodás során igyekszünk kialakítani a kultúr higiénés szokásokat, a bőr épségének és az egészségének a megőrzését. Fontos feladatunk a helyes kézmosás megtanítása, a mozdulat begyakorlása. A kézmosást, törölközést személyes példaadással tudjuk segíteni. Mindig csak annyi mozdulattal és szóval segítsük, amit a gyermek igényel, ne mi végezzük el helyette a feladatot. A gyermekek számára elérhető helyen vannak elhelyezve a törölköző tartók, saját jellel ellátott törölközőjét, fésűjét, poharát úgy helyezük el, hogy az ne érintkezzen a másikkal. A falra egyszalagos tükör van elhelyezve, a testséma alakításában és a ruházatuk szemrevételezésében játszik fontos szerepet.

A bölcsődébe érkezéskor a gyermekek a szülők felügyelete mellett mosnak kezet. Minden alkalommal kezet mosnak pelenkacsere és a WC használat után és az étkezéseket megelőzően.

Szájápolás

A jó szokások elsajátítása iránti igény miatt fontos a fogápolás, a helyes szájöblítés, a fogmosási technika megismertetése már a bölcsődés korú gyermekek esetében is. Szokások alakítása céljából, kell elkezdni a szájöblítés bevezetését, néhány hónap után a fogkrém nélküli fogmosást, majd óvodába történő átmenet környékén borsónyi fluoridos fogkrém használatát. Fontos a prevenció, megelőzés, hiszen a tejfogaknak mind a beszédben, mind a rágásban fontos szerepük van.

Öltözködés

A gondozási művelet során figyelembe kell vennünk a gyermek mozgásfejlettségét. Az állni még nem tudó gyermeket pelenkázó asztalon, a már állni tudó gyermeket pedig kispadon, vagy vastag szivacon öltöztetjük. A feladatunk, hogy elegendő időt biztosítsunk a gyermeknek az öltözködésre, az önállósodásra, a mozdulatok helyes begyakorlására.

Alvás, pihenés

Egyéni bánásmóddal, testközelséggel, simogatással, halk énekkel, mesével segítjük a gyermek elalvását. Figyelembe vesszük a gyermekek egyéni otthoni alvási szokásait (pl. cumi, kedvenc kendő, maci stb. használata). Az alvó gyermekekre folyamatosan felügyelni kell, a síró gyermeket meg kell nyugtatni. Az ébredést követően csendes játékot kell kínálni a gyermeknek a társak zavartalan pihenése érdekében. A napközbeni pihenési igényt figyelembe kell venni (pihenősarok kialakítása, esetleg ágy biztosítása).

Levegőzés

A gyermekek napirendjén belül minden alkalmat kihasználva, napi rendszerességgel biztosítjuk a gyermekek számára a szabadban való játszás lehetőségét. A levegőztetés időpontját, mértékét az évszaknak, időjárási viszonyoknak és a gyermekek életkorának, szükségleteinek megfelelően alakítjuk ki. Odafigyelünk a megfelelő kényelmes réteges ruházatra, melyet az időjárásnak megfelelően választunk ki. Az egészséges gyermekek számára a szabad levegőn való tartózkodás, a napfény hasonlóan fontos, mint a megfelelő táplálék. Az inger gazdag kinti környezet, a szellemi fejlődésüket segíti, élményekkel, tapasztalatokkal lesznek gazdagabbak. A napsugarak jótékonyan hatnak a gyermekek egészségére (D vitamin kialakulása, gyulladásgátló, immunrendszer erősítő hatása van) jótékony hatással van a légző

és keringési rendszerükre, ezáltal élénkebbé válnak az anyagcsere folyamatok, javul szervezetük hőszabályozása. Edzettebbé válnak, ellenálló képességük nagyobb lesz, jobban tudnak alkalmazkodni, a betegségekkel szemben. A szabadban nagyobb mozgástér áll a gyermekek számára, ezért több nagymozgásos játékot próbálhatnak ki, szabadon mozoghatnak egymással, és játéktárgyaikkal (futkározhatnak, motorozhatnak, biciklizhetnek, dömperezhetnek, libikókázhatnak, csúszdázhatnak). Az udvari játék keretében gyakorolják a járást, futást, ugrálást, csúszdázást, labdázást, bicikliznek és motoroznak. Bőséges udvari játékkészlettel rendelkezünk: rugós játékok, csúszdás játékvárral, különböző méretű motorok, biciklik, triciklik, talicskák, dömperek. A nyári időszakban több időt játszhatnak kint a gyermekek, 10-15 óra között figyelünk arra, ne érje a gyermeket közvetlen sugárzás. Az árnyékolóval ellátott homokozóban homokozhatnak, a védett teraszokon kihelyezett asztaloknál rajzolhatnak, építhetnek. A nagy melegben, a déli órákban pedig a hűvös szobában pihennek. A veszélyes ultraibolya sugarak ellen vékony kis sapkával, magas factorszámú fényvédő kémmel, lenge pólóval védjük a gyerekeket, hiszen a veszélyes napsugarak hatása kisebb mértékben ugyan, de árnyékban is érezhető. A nagy melegben a gyermekek párapapu alatt pancsolhatnak, vizes játékokat játszhatnak.

A levegőztetés csak eső, erős havazás, orkánszerű szél, sűrű köd vagy rendkívüli hideg (-5°C alatt) miatt mellőzhető, egyébként törekszünk a szabadban való mozgás és játék megszervezésére.

Étkezés

Az egészséges életmódra nevelés része az egészséges táplálkozás. Biztosítani kell a gyermekek számára a bölcsődében a napi négyszeri étkezést a gyermek életkorának megfelelő a korszerű minőségi táplálkozási alapelvek figyelembevételével. Az étlapot az ételt szolgáltató élelmezésvezetője, a bölcsődevezető és bölcsődeorvos közreműködésével közösen állítjuk össze, figyelembe véve a 37/2014. (IV.30.) EMMI rendeletben leírt bölcsődére vonatkozó közétkeztetési szabályokat. Az étlap az átadó helyiségben jól látható helyen kifüggesztésre kerül.

Fontos feladatunk a gyermekek táplálása, az önálló étkezés tanítása, a helyes étkezési szokások kialakítása. A szokások kialakítására nagy hangsúlyt fektetünk, különösen a rágásra, ivásra, pohár-, kanál-, szalvétahasználatra. Étkezéseknél figyelembe vesszük a gyermeki kompetenciát. Szem előtt tartjuk, hogy lehetőséget biztosítsunk az önálló étkezésre való

törekvésben, szükség szerint segítséget nyújtunk. A gyermekeket koruk és fejlettségük szerint, ölből vagy asztalnál ülve, gondozási sorrendben kell étkeztetni. A szakmai szabályokat betartva az étkezéseket azonos időben, a gyermekek egyéni tempójában, kulturált körülmények között, nyugodt hangulatban kell megszervezni. Az ételt a szakember megkóstolja a tálalást megelőzően, meggyőződik arról, hogy az megfelel a gyermek igényeinek (pl., megfelelő hőmérséklet, állag). A gyermekek az étkezéshez játéktevékenységből érkeznek, a gondozási sorrendnek megfelelően saját állandó helyükre ülnek, vagy fejlettségüknek megfelelően bekapcsolódnak az előkészületekbe. A szakember személyre szabottan tálalja az ételt.

A helyes étkezési szokások (alapos rágás, főzelék, hús, gyümölcs, zöldség fogyasztása) kialakítására, az új ízek fokozatos bevezetésére nagyfokú figyelmet fordítunk. Nem szabad kényszeríteni a gyermeket az étel elfogyasztására, minden gyermek a saját szükségletének megfelelő mennyiséget fogyaszt el a felkínált ételből.

Gondozási nevelési feladatok sajátos nevelési igényű gyermekek ellátása esetén

A bölcsőde csak azokat a gyermekeket tudja fogadni, akinek a nevelését, gondozását a szakembereink biztonsággal el tudják látni. Fontos szempont, hogy a felvételre kerülő gyermek viselkedése ne veszélyeztesse önmaga és társai biztonságát. Sajátos nevelési igényű gyermek ellátása esetében a Módszertani útmutatóban általánosan meghatározott személyi, tárgyi feltételek, a gondozási, nevelési alapelvek, az élelmezésre vonatkozó szabályok a speciális feltételekkel együtt érvényesek.

9. AZ ELLÁTÁS IGÉNYBEVÉTELÉNEK MÓDJÁ

A bölcsődei alapellátást a gyermekek védelméről és gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény értelmében azon családok gyermekei vehetik igénybe, ahol a szülők dolgoznak, munkaerő piaci részvételt elősegítő programban, képzésben vesznek részt, betegségük vagy egyéb ok miatt gyermekük napközbeni ellátásukról nem tudnak gondoskodni.

A bölcsődébe felvehető minden olyan kisgyermek, akinek szülei, törvényes képviselői munkavállalás, vagy más ok miatt nem tudják biztosítani a napközbeni gondozást, nevelést. A gyermekvédelmi törvény kiemeli az olyan kisgyermek felvételének szükségességét, akiknek szociális vagy egyéb ok miatt, egészséges fejlődésük érdekében szükséges a bölcsődei gondozás-nevelés.

A gyermek bölcsődébe történő felvételének kérelme önkéntes, a gyermek szülője, törvényes képviselője autonóm döntése alapján történik. A gyermek bölcsődei felvételét a szülő hozzájárulásával kérheti a védőnő, családgyógyozzó, háziorvos, gyámhatóság.

A bölcsődei beiratkozás minden évben az óvodai jelentkezés előtt történik. A bölcsődei jelentkezést megelőzően nyílt napokat tartunk, ahol a szülők bepillantást nyerhetnek a bölcsődei életbe. A bölcsőde szolgáltatás igénybevétele – a bölcsődei felvétel a rendelkezésre álló szabad férőhelyek alapján – egész évben folyamatos. Az évközben jelentkezők a bölcsőde nyitvatartási idejében kérhetnek jelentkezési lapot minden hétköznap 8-15 óra között.

A bölcsődei felvételtől az intézményvezető dönt. Ha a jelentkezés során a gyermekek száma meghaladja a felvehető számát, az intézményvezető elutasíthatja a felvételi kérelmet, vagy várólistára kerülnek, ami azt jelenti, hogy az év folyamán kimaradt férőhelyekre bekerülhetnek.

A felvétel elutasításával szemben fellebbezésre van lehetőség, amit a szülő az intézményvezető felé tehet meg, a kézhezvételtől számított 15 napon belül. A gyermek bölcsődei felvételekor az ellátásban részesülő gyermek szülője (törvényes képviselője) valamint a Baracsi Négy Vándor Óvoda és Hétpettyes Bölcsőde, mint a napközbeni ellátását biztosító intézmény, írásos megállapodást köt. A megállapodás a gyermek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. XXXI. törvény szerinti kötelező elemeket és a szolgáltatással kapcsolatos egyéb jogokat és kötelezettségeket tartalmazza.

A szülők az intézmény vezetőjétől pontos tájékoztatást kapnak a szülők és az intézmény, között kötetendő a gyermek bölcsődei ellátásának igénybeviteléről szóló megállapodás tartalmáról, a házirendről, az igénybe vehető szolgáltatásokról, az intézményi térítési díj összegéről és a személyi térítési díj megállapításának módjáról. Baracs Község Képviselő Testülete döntése értelmében az étkezésért és gondozásért díjat kell fizetni. A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 21 /B. § (1) bekezdés a) pontja szerint lehetőség van ingyenes gyermekétkezés igénybevitelére.

Az étkezési térítési díj befizetése minden esetben a teljesített étkezési napok szerint, havi utólagos elszámolás alapján történik, amelynek teljesítésére átutalással vagy személyesen a polgármesteri hivatalban, az előre meghirdetett napokon és időpontban van mód.

Alaptevékenységen kívüli kiegészítő szolgáltatások

Baba-mama klub foglalkozások

Havi rendszerességgel kapnak meghívást intézményünkbe a családok, különböző lehetőségeket kínálva számukra. A családoknak már az intézménybe lépés előtt lehetősége nyílik ezáltal megismerni intézményünk szokás és szabályrendszerét, az ott dolgozókat, az intézmény helyiségeit, játékait, lehetőségeket. Ez a program nagyban megkönnyíti a beszoktatás folyamatát is. Havonta 1 alkalommal a kisgyermeknevelők és egy óvodapedagógus fogadja az érdeklődő szülőket és gyerekeket egy játékos délutánra. A családok eljöhetnek, megismerhetik intézményünket, a gyermekek kipróbálhatják a játékokat. Érdeklődhetnek a beiratkozásról, megismerhetik a szülők a bölcsőde szokásait, napirendjét.

A bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató az alapellátás elsőbbsége mellett családtámogató szolgáltatásokat szervezhet. A jó minőségű szolgáltatás megvalósításához a megfelelő személyi és tárgyi feltételeket biztosítani kell. Valamennyi szolgáltatási forma megvalósításánál figyelembe kell venni a bölcsődei nevelés alapelveit, különösképpen a koragyermekkorai intervenció szemléletének befogadását. A szolgáltatások működtetésénél is kiemelt jelentőségű a kompetenciahatárok betartása. Az egyes szolgáltatások jellemzőit, az igénybevétel lehetséges módjait, valamint a díjazást egyértelműen megfogalmazva, írásban kell rögzíteni.

A szolgáltatások nem tartoznak a bölcsőde alapellátásába, ezért térítési díjuk van. Igénybevételük a család és a bölcsőde közötti írásos megállapodás alapján történik. A szolgáltatás célja: alternatív, rugalmas napközbeni gyermekfelügyelet létrehozása, melynek segítségével a Baracson élő anyukák könnyebben tudnak majd visszatérni a munkaerőpiacra. A szolgáltatás, a szülők számára külön megállapodással érhető el, amely részletesen tartalmazza az intézmény és a szülők részéről is teljesítendő jogokat és köteleességeket, valamint a fizetendő térítési díjakat is.

Időszakos gyermekfelügyelet üres férőhelyeken

Azok az édesanyák vehetik igénybe a szolgáltatást:

- Akik részmunkaidőben dolgoznak, munkát keresnek, nyelvet tanulnak, átképzésen, iskolarendszerű képzésben vesznek részt, és nem tudják kire bízni gyermekük napközbeni felügyeletét.
- Kisgyermekes anyák, akik (a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény, valamint a végrehajtása céljából kiadott kormány- és szociális

ágazati miniszteri rendeletek szabályzatában megfogalmazott rendelkezések alapján), nem vehetik igénybe a bölcsődei ellátást.

Az időszakos gyermekfelügyelet keretében a gyermek számára a szülő (gondozó) által igényelt alkalommal és időtartamban bölcsődei ellátás nyújtható a normál bölcsődei csoport üres férőhelyein. A szülő előzetes bejelentés alapján kérheti, hogy gyermeke meghatározott napokon, vagy csak néhány alkalommal igénybe vegye a szolgáltatást. A gyermekek érdekében ajánljuk, hogy minden szolgáltatás igénybevétele előtt a szülő a gyermekével már előzetesen ismerkedjen a leendő új környezettel és a kisgyermeknevelőkkel.

Menete: az intézmény vezetője rögzíti a gyermek személyi adatait, a szolgáltatás igénybevételének a napját, időtartamát, valamint azt, hogy kinek adható ki a gyermek, kit és hol lehet értesíteni sürgős esetben. A szolgáltatás hétköznapokon, bölcsődei nyitvatartási időben, 5:30-16:30 óráig, külön díjazás ellenében vehető igénybe. Amennyiben az igénybe vett idő alatt a gyermek bent tartózkodása érinti valamelyik étkezés időpontját, akkor kötelező azt igénybe venni, és a térítési díjat be kell fizetni.

Az étkezések időpontja:

Reggeli: 8.00 – 8.30

Ebéd: 11.30 – 12.00

Uzsonna: 15.00 – 15.30

A szolgáltatás zökkenőmentes lebonyolításáért, annak megszervezéséért az intézmény vezetője a felelős.

10. A SZOLGÁLTATÁSRÓL SZÓLÓ TÁJÉKOZTATÁS

A szülők napi kapcsolatban vannak a bölcsődénk munkatársaival, akik a reggeli érkezéskor és délutáni távozáskor mindig biztosítanak lehetőséget a gyermekkel kapcsolatos tájékoztatásra, valamint szükség esetén napközben telefonon is elérhetőek.

A bölcsőde területén kifüggesztve megtalálható az aktuális házirend, a szakmai program, a térítési díjra vonatkozó szabályzat, a heti menü, a panaszkezelés módja, a bölcsőde működésére vonatkozó tanúsítvány, a gyermekjogi képviselő neve, elérhetősége.

A bölcsőde hirdetőtábláján folyamatosan tájékoztatjuk a szülőket az aktuális eseményekről, rendezvényekről, emellett biztosítjuk az elektronikus kapcsolattartás lehetőségét. További tájékoztatási lehetőségek: faliújság, kiadványok, plakát, szakirodalom, gyermekekkel kapcsolatos cikkek ajánlása, étlap.

A szülőkkal igény esetén van lehetőség diszkréten beszélgetni az irodában, ahol feltehetik kérdéseiket, elmondhatják észrevételeiket.

A bölcsődébe történő felvételkor tájékoztatni kell a szülőket a gyermekükről vezetett nyilvántartásról (Gyvt. 139. §), a személyes adatok védelméről, a házirendről, a véleményezési joguk gyakorlásáról, a gyermekjogi képviselő nevééről, elérhetőségéről, egyéb fontos telefonszámokról.

A bölcsődéről szóló bővebb tájékoztatót a Házirend tartalmazza, amely a Szakmai program mellékletét képezi.

A Házirend tartalma:

Intézményünk házirendje a gyermekek bölcsődei életrendjével kapcsolatos rendelkezéseket foglalja magába, hogy biztosítani tudjuk számukra a nyugodt, kiegyensúlyozott bölcsődei gondozást-nevelést.

A házirend az alábbi elemeket tartalmazza:

- A házirend hatályát
- A gyermek bölcsődei felvételének rendjét az ellátás megszűnését
- A nevelési év rendjét, nyitva tartás és zárva tartás idejét
- A gyermekek átadását, hazavitelét
- Gyermeki és szülői jogokat és kötelességeket
- Egészségügyi szabályokat
- A gyerekre vonatkozó védő-óvó előírásokat
- A gyermekek ruházatát a bölcsődében
- Szülői Érdekképviseleti fórum működését
- A szülőket terhelő fizetési kötelezettségekről

A házirend tervezetét a bölcsőde dolgozóinak javaslatai alapján az intézmény vezetője készíti el. A házirend a gyermeköltözőben, az irodában, és az irattárban megtekinthető.

Az újonnan elfogadott vagy módosított házirend előírásairól a vezetőnek tájékoztatni kell a szülőket. A szülők számára lehetőséget biztosítunk arra, hogy bármikor nyomon követhessék gyermekük bölcsődei ellátását, ezáltal betekintést nyerhetnek a mindennapos nevelői, gondozói munkába. A bölcsődében használt dokumentációk megtekintésére, a Szervezeti és Működési Szabályzat, Szakmai Program megismerésére lehetőséget adunk. A Házirend tartalmát a szülői értekezleten ismertetjük, és a beiratkozáskor átadjuk a szülő részére, melyet aláírásával igazol.

A bölcsőde és az önkormányzat honlapján, valamint a Baracsi Szó helyi lapban lehetőséget nyújtunk arra, hogy a bölcsődei információkról, szolgáltatásokról, programokról a szülők tájékozódjanak.

A bölcsődében a vezetői feladatokat is ellátó kisgyermeknevelő rendszeresen ellenőrzi a bölcsőde működési feltételeit, észrevételeivel, tanácsaival segíti a munkatársait és az intézményvezetőt. Figyelemmel kíséri a vonatkozó jogszabályok változásait és azokat betartja, illetve betartatja a bölcsőde működése során.

11. AZ IGÉNYBE VEVŐK ÉS A SZEMÉLYES GONDOSKODÁST VÉGZŐ SZEMÉLYEK JOGAINAK VÉDELMEVEL KAPCSOLATOS SZABÁLYOK

Gyermekek és szülők jogainak védelmével kapcsolatos szabályok:

A gyermekek alapvető jogait a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény szabályozza.

A bölcsődében a nevelés a családi neveléssel együtt, azt kiegészítve szolgálja a gyermek fejlődését.

Tevékenységét a vonatkozó gyermeki és szülői jogok figyelembevételével végzi a bölcsőde szakembere.

A gyermek joga, hogy

- segítséget kapjon a saját családjában történő nevelkedéséhez, személyiségének kibontakoztatásához, a fejlődését veszélyeztető helyzet elhárításához, a társadalomba való beilleszkedéshez;
- sérülés, tartós betegség esetén a fejlődését és személyisége kibontakozását segítő különleges ellátásban részesüljön;

- a fejlődésére ártalmas környezeti és társadalmi hatások, valamint az egészségére káros szerek ellen védelemben részesüljön;
- emberi méltóságát tiszteletben tartsák, a bántalmazással – fizikai, szexuális vagy lelki erőszakkal –, az elhanyagolással szemben védelemben részesüljön;
- a hátrányos megkülönböztetés minden formájától mentes nevelésben-gondozásban részesüljön;
- a lelkiismereti és vallási szabadsághoz;
- nemzetiségi, etnikai és kulturális hovatartozás tiszteletben tartásához.

A gyermeki jogok védelme minden olyan természetes és jogi személy kötelessége, aki a gyermek nevelésével, oktatásával, ellátásával, törvényes képviselőjének biztosításával, ügyeinek intézésével foglalkozik.

A gyermekjogi képviselő ellátja a gyermek törvényben meghatározott jogainak védelmét, érvényesítését.

A szülők jogai:

- Megválaszthassa azt az intézményt, melyre gyermekét rábízta.
- Megismerje az alkalmazott nevelési, gondozási elveket
- Tanácsot, tájékoztatást, választ kapjon kérdéseire
- Véleményt mondjon, illetve javaslatot tegyen a bölcsőde működésével kapcsolatban
- Megismerje a saját gyermeke ellátásával kapcsolatos dokumentumokat.

A szülő kötelessége:

- gyermekét családban gondozza, nevelje, és a gyermeke testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődéséhez szükséges feltételeket, valamint az oktatásához és az egészségügyi ellátásához való hozzájutást biztosítsa;
- a gyermeke ellátásában közreműködő személyekkel és a bölcsőde munkatársaival együttműködjön;
- a fizetendő térítési díjat időben rendezze;
- a bölcsőde házirendjét betartsa;
- gyermeke jogainak érvényesítése érdekében a szükséges intézkedéseket megtegye.

A személyes gondoskodást végzők jogai:

- az egészséges és biztonságos munkavégzéshez szükséges törvényi előírásoknak megfelelő munkafeltételeket;

- véleményük kinyilvánítását;
- munkájuk elismerését;
- a munkavégzéssel kapcsolatos megbecsülést;
- emberi méltóságuk és személyiségi jogaik tiszteletben tartását;
- szakmai tudásuk gyarapításának támogatását.

A bölcsődében dolgozó szakember kötelessége:

- a felkészült és lelkiismeretes munkavégzés;
- a szülőkkel való jó kapcsolat, partneri együttműködés;
- a gyermeki jogok érvényesülésének biztosítása;
- a Szociális Munka Etikai Kódexének; a Bölcsőde Szakmai Programjában és a Házirendjében megfogalmazott szakmai és adatvédelmi szabályok betartása.

12. A SZOLGÁLTATÁST NYÚJTÓK FOLYAMATOS SZAKMAI FELKÉSZÜLTSGÉNEK BIZOSÍTÁSA

A bölcsődében foglalkoztatott közalkalmazottak (kisgyermeknevelők, bölcsődei dajka) rendelkeznek a 15/1998. (IV.30.) NM rendeletben előírt képesítéssel. A szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi tevékenységet végző szakemberek számára kötelező a szakmai továbbképzés, amelyre a fenntartó lehetőséget biztosít, emellett házi továbbképzések keretében is foglalkozunk a szakmai ismeretek megújításával, új módszerek átadásával. Az intézmény biztosítja a szakmai folyóiratok beszerzését, jogszabályokat értelmező kiadványokat, internet használatának lehetőségét is. A kötelező továbbképzések tervezése a jogszabály alapján előre meghatározott ütemterv alapján történik. A bölcsőde tevékenysége folyamatosan értékelésre kerül.

13. DOKUMENTÁCIÓ

A bölcsőde a gyermek fejlődésének nyomon követése, a fejlődési folyamat alakulásáról való tájékozódás céljából az egyes módszertani javaslatokban megfogalmazott formában dokumentációt vezet.

A dokumentáció vezetése, az abban szereplő adatok, információk felhasználása a gyermekről való lehető legmagasabb színvonalú gondoskodás biztosítása, a gyermek fejlődésének segítése, a hátrányos helyzetű gyermekek esetében a hátrányoknak és következményeiknek enyhítése érdekében történik. A dokumentáció semmiféleképpen sem a gyermekek minősítését szolgálja.

A dokumentáció vezetésénél és őrzésénél a személyiségi és adatvédelmi jogokat a legmesszebbmenőkig figyelembe kell venni.

Kisgyermeknevelők által vezetett nyilvántartások, illetve kezelt dokumentumok

- csoportnapló naponta
- a gyermekekről vezetett napi jelenléti kimutatás
- bölcsődei gyermek egészségügyi törzslap, fejlődési lappal együtt, percentil tábla
- üzenő füzet

14. ÉRDEKKÉPVISELETI FÓRUM MŰKÖDÉSE

A fórum célja és feladata az ellátásban részesülők jogainak, érdekeinek védelme, mely szerint a gyermek szülője vagy más törvényes képviselője, továbbá a gyermekek érdekeinek védelmét ellátó érdekképviselői és szakmai szervek a házirendben foglaltak szerint panasszal élhetnek az intézmény vezetőjénél vagy az érdekképviselői fórumnál:

- Az ellátást érintő kifogások orvoslása érdekében
- A gyermeki jogok sérelmére
- Az intézmény dolgozóinak kötelezettségszegése esetén

Az érdekképviselői fórum tagjai:

- A nevelési egységet képviselő szülők,
- A bölcsődét képviselő kisgyermeknevelők
- A fenntartó önkormányzat delegáltja

Az aktuális tagokat a szülők maguk közül választják, a névsort jól látható helyen a szülők tudomására kell hozni.

Az érdekképviselői fórum feladata:

- Az intézménnyel jogviszonyban állók és az ellátásra jogosultak érdekeinek védelme

- Hozzá benyújtott panaszok és a hatáskörébe tartozó ügyek vizsgálata, döntés
- Intézkedések kezdeményezése a fenntartónál, a gyermekjogi képviselőnél, illetve más hatáskörrel rendelkező szervnél
- Az intézmény alaptevékenységével összhangban végzett szolgáltatások tervezésére működtetésére, valamint az ebből származó bevételek felhasználására vonatkozó javaslattétel
- A házirend elfogadásánál egyetértési jog gyakorlása.

Panasz, jelzés esetén az intézmény vezetője, illetve az érdekképviselői fórum a panaszt kivizsgálja, és tájékoztatást ad a panasz orvoslásának más lehetséges módjára. A gyermek szülője vagy más törvényes képviselője, ha 15 napon belül nem kap értesítést a vizsgálat eredményéről, vagy ha a megtett intézkedéssel nem ért egyet, az intézmény fenntartójához vagy a gyermekjogi képviselőhöz fordulhat jogorvoslatért. A fórum szabályos működtetése érdekében aktuális probléma esetén, de évente legalább két alkalommal ülésezik.

15. LEGITIMÁCIÓS ZÁRADÉK

A Baracsi Négy Vándor Óvoda és Hétpettyes Bölcsőde Szakmai Program dokumentációt a fenntartó Baracs Község Önkormányzata részéről a megismerést követően jóváhagyom.

A dokumentáció 202.....naptól 202.....napig hatályos.

Baracs, 2022. év ..... hónap ....nap

Várai Róbert
polgármester

16. MELLÉKLETEK

1. sz. MELLÉKLET

HÁZIREND

HÉTPETTYES BÖLCSŐDE

2022

2427 Baracs Tánecsics utca 27/B

Hatályos: A működés engedélyezése napjától visszavonásig

A Hétpettyes Bölcsőde Házirend célja, hatálya:

A házirendben foglalt szabályok célja, hogy biztosítsák a Hétpettyes Bölcsőde (továbbiakban: Bölcsőde) törvényes működését, a nevelés és gondozás zavartalan megvalósítását, valamint a gyermekek közösségi életének megszervezését.

A házirendben megfogalmazott előírások a bölcsőde intézmény közösségének valamennyi tagjára (gyermekekre, szülőkre, dolgozókra) egyaránt kötelező érvényűek.

A házirend felülvizsgálata legalább kétévente szükségessé válik, még akkor is, ha erre nincs központi, illetve felsőbb rendelkezés. A bölcsődében a vezetői feladatokat is ellátó kisgyermeknevelőnek át kell tekintenie az éppen érvényes szabályzatot abból a szempontból, hogy megfelel-e a hatályos jogszabályi előírásoknak, érvényesülnek-e az előírásai, eleget tesz-e a szolgáltatás által kitűzött szabályozási célnak. A felülvizsgálat eredményéről az intézményvezetőt és a fenntartót tájékoztatja, a szükséges módosításokat kezdeményezi.

Általános információk a bölcsődéről

A bölcsőde neve, címe:	Baracsi Négy Vándor Óvoda és Hétpettyes Bölcsőde 2427 Baracs Táncsics utca 27/B
Intézményvezető neve:	Fazekas Kitti
A bölcsőde telefonszáma:	06-25/ 210 410
E-mail:	hetpettyesbolcsode@gmail.com

A bölcsőde igénybe vételének szabályai

A bölcsőde a gyermekjóléti alapellátás részeként a gyermekek napközbeni ellátását biztosítja a családban nevelkedő 20 hetestől a 3 éves korú gyermekek szakszerű gondozásával és nevelésével.

A bölcsődébe felvehető: minden olyan kisgyermek, akiknek szülői, nevelői, gondozói valamilyen ok miatt nem tudják biztosítani a napközbeni ellátását, és a fenntartó vagy az általa

megbízott vezetővel, mint képviselővel megállapodást kötött a gyermek személyes gondoskodás keretében biztosított napközbeni ellátására vonatkozóan.

A bölcsődei ellátás igénylésekor Nyilvántartásba vétel történik, melynek sorrendje határozza meg felvételi sorrendet is. A jelentkezés és a felvétel a vezetői megbízással rendelkező hatásköre.

A bölcsődei ellátás megszűnésének módjai:

A bölcsődei ellátás megszűnik:

- a határozott idejű elhelyezés esetén megjelölt időtartam – illetve meghosszabbított időtartam elteltével,
- a jogosultsági feltételek megszűnésével
- A gyermek 3. életévének betöltését követő augusztus 31-ig. Kivéve: ha a gyermek a 3. életévét betöltötte, de testi vagy szellemi fejlettségi szintje alapján még nem érett az óvodai nevelésre, akkor a bölcsőde orvos javaslatával a bölcsődében gondozható a 4. életévének betöltését követő aug. 31-ig.
- A jogosultsági feltételek megszűnésével.
- Amennyiben a bölcsődei férőhely feltöltöttsége indokolja, úgy az intézményvezető felhívására a szülő köteles a 3. életévét betöltött és óvoda érett gyermekét a nevelési év lejárta előtt óvodába beíratni, így a bölcsődei ellátása megszűnik.
- Kistestvér születése esetén - amennyiben más, bölcsődei ellátásra jogosult gyermek szülője/törvényes képviselője férőhelyet nem igényel - az anya húsz hetes szülési szabadságának végétől. Az intézményben kialakult férőhelyhiány esetén a kistestvér születésekor szűnik meg a bölcsődés gyermek ellátása.
- Ha a szülő a gyermek 30 napon túli távollétét orvosi igazolással nem tudja igazolni, vagy az ellátás szüneteltetését írásban nem kéri.
- Ha a bölcsőde orvosának szakvéleménye szerint a gyermek egészségi állapota miatt bölcsődében nem gondozható, illetve magatartása veszélyezteti a többi gyermek egészségét. A bölcsőde orvos szakvéleménye kialakításához más szakemberek (nevelőnő, gyógypedagógus, pszichológus stb.) véleményét is kikéri.
- Ha a szülő a bölcsőde házirendjét több esetben súlyosan megsérti.
- Ha a szülő a bölcsődei ellátás kezdetétől számított 1 hónapon belül az igénybevételre jogosító munkáltatói igazolásokat nem mutatja be.

Nyitvatartási rend

A bölcsőde naponta reggel a nyitva tartási idő kezdetétől fogadja a folyamatosan érkező gyermekeket. Kérjük, hogy lehetőség szerint 8.00 – 8.30 között ne zavarják a reggelizést, gyermekükkel előtte vagy utána érkezzenek. A gyermekek hazavitelére délután 16:30 óráig van lehetőség.

- A bölcsődéből a gyermeket csak a szülő vagy az általa írásban megbízott személy viheti el. 14 éven aluli gyermek e feladattal nem bízható meg. Elvált vagy válófélben szülők esetében csak a bírói ítélet szerint megállapított szülői felügyeleti jogot gyakorló szülő viheti haza a gyermeket.
- Ha a szülő a gyermekét méltányolható, rendkívüli ok miatt a bölcsődéből a nyitva tartás végéig nem tudja elvinni, köteles a bölcsődét értesíteni. Amennyiben a szülő a bölcsőde zárási idejét követő fél órán belül nem gondoskodik gyermeke hazaviteléről, úgy a kisgyermeknevelő a szülő által megadott telefonszámot értesíti.
- A bölcsődei átadóban minden gyermeknek külön szekrénye van a ruhák tárolására. Kérjük, hogy csak a legszükségesebb dolgokat tárolják a szekrényben, mert a bölcsődében hagyott, ill. a gyermek személyes tárgyaiért felelősséget vállalni nem tudunk.
- A szülők biztosítják a gyermekek öltözetét, valamint a nem szobatiszta gyermekek számára az eldobható pelenkát, nedves törülköződöt, krémet, ha használnak. Kérjük, hogy a megfelelő mennyiségű pelenkáról, váltóruháról, váltócipőről gondoskodni szíveskedjenek.
- A gyermek által használt ruhaneműbe, cipőbe kérjük a gyermek nevét bevarrni/beírni, az összecszerelések elkerülése érdekében.
- A család és a bölcsőde kapcsolatának erősítésére biztosítjuk a szülővel történő fokozatos beszoktatáson túl a kisgyermeknevelő–szülő napi találkozását, az oda-vissza történő információcserét, szülő csoportos beszélgetésekre történő meghívást. Lehetőséget adunk a családoknak a bölcsőde életébe való betekintésre. Kérjük, hogy látogatásuk szándékát az intézmény vezetővel előre egyeztessék.
- A csoportszobába csak a beszoktatás ideje alatt mehetnek be a szülők.
- A bölcsődénkben szakmai szempontok alapján és gyermekük érdekében fontosnak tartjuk a fokozatos anyás beszoktatást, erre két hetet biztosítunk.
- A nyári időszakban a karbantartási, festési, nagytakarítási munkálatok ideje alatt a bölcsőde zárva tart, a fenntartó által meghatározott ideig.

- A bölcsőde ünnepnapokon és a hivatalos munkaszüneti napokon zárva tart. A nyári és a téli zárást, a szülők igényeihez igazodva, a fenntartó állapítja meg, melyről a szülőket minden év február 15-ig tájékoztatjuk.

A gyermekkel kapcsolatos egészségügyi, biztonsági szabályok

A bölcsődébe csak egészséges gyermek járhat. A közösség egészsége érdekében lázas (38C°) és ennél magasabb testhőmérsékletű, antibiotikumot szedő vagy fertőzésre gyanús gyermek a bölcsődét nem látogathatja! A családban előforduló bármilyen fertőző megbetegedésről kérjük a bölcsődét értesíteni. Betegség miatt hiányzó gyermeket csak orvosi igazolással tudunk fogadni, melyen kérjük feltüntetni, hogy a gyermek egészséges, közösségbe mehet. A védőoltásokról folyamatosan kérjük a tájékoztatást.

- Kérjük a szülőt, hogy gyermeke esetleges gyógyszer- és ételérzékenységéről írásban tájékoztassa a bölcsődét a kivizsgálás eredményének bemutatása mellett.
- Abban az esetben, ha a gyermek megbetegszik napközben a bölcsődében vagy baleset éri, a kisgyermeknevelő értesíti a szülőt, illetve a szülő által megadott személyt.
- Kérjük, hogy ilyen esetben minél előbb gondoskodjanak a gyermek orvosi ellátásáról, ezzel növelve a mielőbbi gyógyulás esélyeit.
- Kérjük, hogy balesetvédelmi szempontból a gyermekek nyakláncot, karkötőt, lógós fülbevalót ne viseljenek a bölcsődében való tartózkodás ideje alatt.
- A bölcsőde területén és a bölcsőde udvarán a dohányzás szigorúan tilos!
- A babakocsikat csak az erre kijelölt helyen, a babakocsi tárolóban kérjük tárolni.

A gyermek jogai

- a bölcsődei napirendjét, az életkorának és fejlettségének megfelelően alakítsák ki, biztonságos, egészséges környezetben neveljék;
- a személyiségének szabad kibontakoztatása megvalósulhasson.

A gyermek képviselőjének (szülő) jogai és kötelességei:

Szülők joga, hogy

- Megismerje az intézmény alapküldetését (Szakmai Programját, Házi rendjét, adatainak kezelését).

- A gyermekével kapcsolatos kérdésekben tájékoztatást kapjon, véleményt nyilváníthasson.
- A gyermeke fejlődéséről részletes és érdemi felvilágosítást kapjon.
- Részt vehessen a szervezett és nyílt napokon, rendezvényeken.
- Az érdekeit érintő döntésekben a jogszabályoknak megfelelően véleményt nyilváníthasson.
- Egyéni ügyeiben, kérdéseiben, valamint a problémás és vitás kérdéseiben segítséget kapjon.

A szülők kötelessége, hogy

- gyermeke ellátásában közreműködő személyekkel együttműködjön;
- gyermekével együttműködjön, emberi máltóságát tiszteletben tartsa
- betartsa a Bölcsőde Háziarendjét.
- a fizetendő térítési díjat időben rendezze

Napirend

A bölcsődei élet a gyermekek életkorához, szükségleteihez igazodó folyamatos napirend szerint szerveződik.

Őszi-Téli napirend:

05.30-8.00 Reggeli érkezés, gyermekek fogadása, fürdőszobai tevékenység, szabad játék a csoportszobában

8.00-8.30 Reggeli kínálása

8.30-09.30 Kor és igény szerinti alvás biztosítása. Szakmai program szerinti játéktevékenység biztosítása a csoportszobában

09.30-09.40 Tízórai

09.40-11.00 Szabad játéktevékenység udvaron/csoportszobában

11.00-11.30 Udvarról való bejövetel, fürdőszobai tevékenység

11.30-12.00 Ebéd

12.00-14.30 Alvás idő. Folyamatos ébredés, fürdőszobai tevékenység

15.00-15.30 Uzsonna

15.30-16.30 Szabad játéktevékenység a csoportszobában, gyermekek átadása

Tavaszi-Nyári napirend

05.30-8.00 Gyermekek fogadása, fürdőszobai tevékenység, szabad játék a csoportszobában

8.00-8.30 Reggeli kínálása

8.30-9.30 Udvari szabad játéktevékenység

9.30-9.40 Tízórai /Jó idő esetén, az udvaron

9.40-11.00 Udvari szabad játéktevékenység

11.00-11.30 Udvarról való bejövetel, fürdőszobai tevékenység

11.30-12.00 Ebéd

12.00-14.30 Alvás idő. Folyamatos ébredés, fürdőszobai tevékenység

15.00-15.30 Uzsonna

15.30 -16.30 Szabad játéktevékenység a csoportszobában, gyermekek átadása

A gyermekek étkeztetése a bölcsődében

A gyermekek napi négyszeri étkezésének megszervezése, biztosítása a bölcsőde feladata.

- Az intézményben napi 4 étkezést biztosítunk a gyermekek számára. Ez reggelit, tízórait, ebédet, uzsonnát tartalmaz.
- A bölcsődei étkezést a 37/2014.(IV.30.) EMMI rendelet szabályozza, ez alapján a bölcsődés gyermekek napi szinten hozzájutnak a számukra szükséges és elégséges tápanyagokhoz, vitaminokhoz, az optimális fejlődésükhöz szükséges kalóriamennyiséghez, ezért otthonról hozott élelmiszer vagy ital (tea, gyümölcsle) fogyasztása nem indokolt. Kérjük a szülőket, a bölcsődébe ezért **NE HOZZANAK** otthonról semmilyen élelmiszert vagy italt gyermekük számára!
- Ételallergiás gyermek esetén az allergia tényét a szülőnek szakorvosi javaslattal szükséges igazolnia.

- A heti étlapot a szülők a faliújságon megtekinthetik.

Térítési díj fizetés rendje:

- A szülő gyermeke részére rendeli meg az étkezést, mely szolgáltatásért étkezési térítési díjat fizet. A térítési díj mértékét a fenntartó költségvetési évenként állapítja meg. Az esedékes térítési díjról a szülőket tájékoztatjuk.
- A térítési díj a beszoktatás ideje alatt is fizetendő az első naptól. Betegség esetén aznap reggel 09:30 óráig történő bejelentés esetén lemondásra kerül az étkezés.
- Amennyiben a szülő nem jelenti az étkezés ismételt igénybevételét – az igénybevételt megelőző napon 09:30 óráig, abban az esetben nem tudjuk a gyermeket fogadni.
- A térítésmentes étkezők számára is kötelező az étkezési napok bejelentése és a hiányzás esetén a lemondása.
- Kérjük, hogy a térítési díjat pontosan fizessék be.
- Fizetési és egyéb gondjaik esetén keressék a bölcsőde vezetőjét, aki felvilágosítással és segítőkészséggel áll szíves rendelkezésükre.

Kapcsolattartás a szülőkkel

A bölcsődei nevelés-gondozás a családi neveléssel együtt, azt kiegészítve szolgálja a gyermek fejlődését.

- A bölcsőde nyitottsága biztosítja a szülők számára, hogy aktív részesei legyenek gyermekük közösségi életének.
- A gyermek szülővel történő beszoktatása (általában 2 hét) megkönnyíti az új környezetbe való beilleszkedést, lehetőséget ad a szülőknek a nevelési módszerek megfigyelésére.
- A család a bölcsőde kapcsolatának erősítésére lehetőséget biztosítunk a kisgyermeknevelő-szülő napi találkozásaira, az üzenő füzetten keresztül történő információcserére, szülői értekezletekre, csoportbeszélgetésekre. Módot adunk a családoknak a bölcsődei életbe való betekintésre is.
- Gyermekükkel kapcsolatos információt csak gyermekük kisgyermeknevelőjétől vagy az intézmény vezetőjétől kérjenek.

A bölcsődében Érdekképviseleti Fórum működik. Az Érdekképviseleti Fórumnál panasszal élhetnek a gyermek szülője vagy törvényes képviselője, valamint a gyermekek érdekeinek

védelmét ellátó érdekképviselői és szakmai szervek. Az érdekképviselői Fórum elérhetőségéről felvilágosítással szolgálunk a hirdetőtáblán. A bölcsődét látogatók kötelesek vigyázni az intézmény felszereléseire és értékeire. A bölcsőde a tevékenységét a vonatkozó gyermeki és szülői jogok és köteleességek figyelembe vételével végzi.

A Házirend nyilvános az átadóban/gyermeköltözőben mindenki által jól látható helyen kifüggesztésre kerül, megtalálható az intézmény honlapján, továbbá a Megállapodás tartalmazza a szülő/törvényes képviselő azon nyilatkozatát, hogy az ellátás igénybevételekor a szolgáltatás Házirendjét megismerte. A Házirend betartása minden szülő számára kötelező.

A Házirend felülvizsgálata évente, illetve törvényi változás esetén aktuálisan történik, igény szerint módosításra kerül.

A Házirendben nem szabályozott kérdésekben az SZMSZ rendelkezései az irányadók.

Köszönjük, hogy a Házirend betartásával segíti munkánkat!

Baracs, 2022.

Fazekas Kitti

Intézményvezető

Záradék:

A Bölcsőde működéséhez szükséges, 2022–2027. évi hatályos Házirendet a Baracs Község Önkormányzata megismerte, és a működési engedély kiadásakor hatályba helyezte.

Baracs, 2022.

Várai Róbert

Polgármester

Megállapodás bölcsődei ellátásra

Mely létrejött egyrészről Baracsi Négy Vándor Óvoda és Hétpettyes Bölcsőde, (2427 Baracs, Táncsics utca 27/B) mint a gyermekek napközbeni ellátását biztosító intézmény, melynek fenntartója: Baracs Község Önkormányzata (2427 Baracs, Táncsics utca 27.), valamint a bölcsődei ellátásban részesülő gyermek szülője (törvényes képviselője) között.

A szülő (törvényes képviselő) adatai:

Név:.....

Születési név:.....

Lakcíme:.....

Az intézmény a szülő/törvényes képviselő által előterjesztett kérelme és csatolt igazolás alapján biztosítja

Gyermek neve,..... kiskorú felvételét.

Születési helye, ideje:.....

1. Az ellátás időtartama

A felek tudomásul veszik, hogy az ellátás kezdetének időpontja.....év.....hó.....napja, valamint az intézmény az ellátást az ellátást igénybe vevő részére:

Határozott, azaz: ..... év ..... hó ..... napjáig terjedő,

Határozatlan, azaz.....év.....hó.....napjáig terjedő,

időtartamra szólóan biztosítja.

2. Az ellátást igénybe vevő számára nyújtott szolgáltatások tartalma

Az intézmény az alábbiakban felsorolt szolgáltatáselemeket nyújtja az ellátást igénybe vevő részére:

- szakszerű gondozást, nevelést, testi- lelki szükségletek kielégítését, fejlődését és a szocializáció segítségét,
- napi négyszeri étkezést,
- fejlődéséhez szükséges egészséges és biztonságos környezetet,
- egészségvédelmet, egészségnevelést, higiénias szokások kialakulásának segítségét,
- állandóságot (saját kisgyermek nevelőnő rendszer), egyéni bánásmódot,
- megfelelő időt a szabadban való tartózkodáshoz,
- az egyéni ruhanemű, nadrágpelenka kivételével történő ellátását,
- személyes higiéné feltételeinek biztosítását,
- korcsoportnak megfelelő játékeszközöket, óvodai életre való felkészítést

A bölcsőde a szülő számára biztosítja:

- a házirend, szakmai program, nevelési-gondozási alapelvek megismerését,
- adaptációhoz szükséges időt, feltételeket,
- tájékoztatást a gyermekével napközben történt eseményekről,
- rendszeres betekintést a gondozónő által vezetett egyéni dokumentációba (üzenő füzet)
- szülői értekezletet, egyéni beszélgetést (kisgyermek nevelőnővel, vezetővel)
- nyílt napon való együttműködést,
- tájékoztatók, étrendek megismertetését,
- gyermekük játéktevékenységébe való betekintést.

3. A személyi térítési díj megállapítására és megfizetésére vonatkozó szabályok

A személyi térítési díj összege

A személyi térítési díj meghatározott összegben kerül megállapításra.

A gyermekvédelmi törvény 148.§ (2) bekezdése, valamint

- a) a 151. § (3) és (4) bekezdése alapján a bölcsődei ellátás keretében biztosított gyermekétkeztetésre vonatkozó személyi térítési díj összege: ..... forint.

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 21/B § (1) bekezdés a. és c. pontja szerint szerinti gyermekétkeztetési 100%-os normatív kedvezmény igénybevételét kérheti a szülő/törvényes képviselő.

A gyermekétkeztetés során az intézményi térítési díj 100%-át normatív kedvezményként kell biztosítani, azaz ingyenesen étkeznek ha:

- a gyermek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül (önkormányzati határozattal kell igazolni)
- tartósan beteg, vagy fogyatékos gyermek (igazolás csatolása)
- A családban három vagy több gyermeket nevelnek (családi pótlékigazolás)
- A gyermeket nevelésbe vették (gyámügyi határozat csatolása)
- Olyan családban él, amelyben a szülő nyilatkozata alapján az egy főre jutó havi jövedelem összege nem haladja meg a kötelező legkisebb munkabér személyi jövedelemadóval, munkavállalói, egészségbiztosítási és nyugdíjjáradékkal csökkentett összegének 130 %-át.

Amennyiben a fentiek alapján a gyermek jogosult az ingyenes étkeztetésre, úgy nyilatkozatot kell benyújtani az intézmény vezetőjéhez.

A térítési díj megfizetésére kötelezettek

- A térítési díjat az ellátást igénybe vevő gyermek esetén a szülői felügyeletet gyakorló szülő vagy más törvényes képviselő fizeti meg.
- A térítési díj meg nem fizetése esetén késedelmi pótlék nem állapítható meg.

A személyi térítési díj megfizetése

- A személyi térítési díjat az igénybevétel napjától havonként a tárgyhónap 10. napjáig köteles megfizetni.
- Banki átutalás formájában **Baracs Község Önkormányzata** (az) **CIB Banknál** vezetett 10700093-68628840-51100005 számlaszámú pénzforgalmi számlájára
- Személyesen az Önkormányzat házipénztárába, az előre meghatározott napokon és időpontban.

- Ha a térítési díj fizetésére kötelezett személy a fentiekben megjelölt határidőn belül a személyi térítési díjfizetési kötelezettségének nem tesz eleget, akkor az intézményvezető 15 napos határidő megjelölésével felszólítja a kötelezettet az elmaradt személyi térítési díj megfizetésére. Ha a határidő eredménytelenül telik el, akkor a díjhátralék nyilvántartásba vételre kerül. A nyilvántartott díjhátralékok behajtásáról az intézmény tájékoztatása alapján a fenntartó gondoskodik.

A személyi térítési díj felülvizsgálata

- A személyi térítési díj összege – a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvényben meghatározott kivételekkel – a megállapítás időpontjától függetlenül évente két alkalommal vizsgálható felül és változtatható meg.

4. A bölcsődei ellátás megszűnésének módjai:

A bölcsődei ellátás megszűnik:

- a határozott idejű elhelyezés esetén megjelölt időtartam – illetve meghosszabbított időtartam elteltével,
- a jogosultsági feltételek megszűnésével
- A gyermek 3. életvének betöltését követő augusztus 31-ig. Kivéve: ha a gyermek a 3. életévét betöltötte, de testi vagy szellemi fejlettségi szintje alapján még nem érett az óvodai nevelésre, akkor a bölcsőde orvos javaslatával a bölcsődében gondozható a 4. életvének betöltését követő aug. 31-ig.
- A jogosultsági feltételek megszűnésével.
- Amennyiben a bölcsődei férőhely feltöltöttsége indokolja, úgy az intézményvezető felhívására a szülő köteles a 3. életévét betöltött és óvoda érett gyermekét a nevelési év lejártá előtt óvodába beíratni, így a bölcsődei ellátása megszűnik.
- Kistestvér születése esetén - amennyiben más, bölcsődei ellátásra jogosult gyermek szülője/törvényes képviselője férőhelyet nem igényel - az anya húsz hetes szülési szabadságának végétől. Az intézményben kialakult férőhelyhiány esetén a kistestvér születésekor szűnik meg a bölcsődés gyermek ellátása.
- Ha a szülő a gyermek 30 napon túli távollétét orvosi igazolással nem tudja igazolni, vagy az ellátás szüneteltetését írásban nem kéri.
- Ha a bölcsőde orvosának szakvéleménye szerint a gyermek egészségi állapota miatt bölcsődében nem gondozható, illetve magatartása veszélyezteti a többi gyermek

egészségét. A bölcsőde orvos szakvéleménye kialakításához más szakemberek (nevelőnő, gyógypedagógus, pszichológus stb.) véleményét is kikéri.

- Ha a szülő a bölcsőde házirendjét több esetben súlyosan megsérti.
- Ha a szülő a bölcsődei ellátás kezdetétől számított 1 hónapon belül az igénybevételre jogosító munkáltatói igazolásokat nem mutatja be.

A szülő tudomásul veszi, hogy

- a bölcsődei házirendet betartja,
- együttműködik a gyermeke ellátásában közreműködő személyekkel,
- a megállapodásban foglalt,
- az intézmény részéről fennálló- kötelezettségek elmulasztása esetén a szülő panasszal az Intézményvezetőhöz fordulhat,
- az ellátást igénybe vevő a vitatott intézkedéssel szemben a fenntartó önkormányzathoz fordulhat.

Alulírott szülő nyilatkozom, hogy a Gyvt. 33.§ (2) bekezdésében meghatározottokról (az ellátás tartalmáról, feltételeiről, az intézmény gyermekemre vonatkozó nyilvántartásairól, az értékmegőrzés módjáról, házirendről, panaszjogom gyakorlásának módjáról, a fizetendő térítési díj összegéről, saját és gyermekem érdekeit védő érdek-képviseléről) tájékoztatást kaptam az Intézményvezetőtől..

Baracs, 20.... év,.....hó.....nap

Intézményvezető

Szülő/Gondviselő

3. sz. MELLÉKLET

Szervezeti és Működési Szabályzat